

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

**2025 YILI
ŞIRNAK İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
FAALİYET RAPORU**

Aralık 2025

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

İÇİNDEKİLER	2
TABLolar	3
ŞEKİLLER	3
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	4
I) GENEL BİLGİLER	5
A. MİSYON VE VİZYON	6
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	7
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	13
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	13
2. Teşkilat Yapısı	14
3. Fiziksel Yapı	15
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	17
5. İnsan Kaynakları	18
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	19
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	20
A. SUNULAN HİZMETLER	21
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	21
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	23
3. Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü	30
4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	33
5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	36
7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	41
8. İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	43
9. MALİ BİLGİLER	43
2025 YILI UYGULANAN/UYGULANMAKTA OLAN PROJE BİLGİLERİ	47
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	56
IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER	59
V) EK TABLOLAR	62

TABLolar

Sayfa No

Tablo 1. Bina Varlığı	15
Tablo 2. Araç Durumu	16
Tablo 3. Teknolojik Kaynaklar (adet)	17
Tablo 4. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	18
Tablo 5. İşletme Sayıları	21
Tablo 6. Konularına Göre Denetim Sayıları.....	21
Tablo 7. Tütün ve Alkol Satış Belgesi Verileri	22
Tablo 8. Şırnak İli Tarla Bitkileri Verileri	23
Tablo 9. Şırnak İli Meyve Üretim Verileri	24
Tablo 10. Şırnak İli Sebzeçilik Üretim Verileri.....	24
Tablo 11. Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı	25
Tablo 12. Tohumculuk Faaliyetleri	29
Tablo 13. Şırnak İli Hayvan Varlığı	30
Tablo 14. İşletme Sayıları	30
Tablo 15. Hayvancılık Desteklemeleri.....	30
Tablo 16. Aşılama Faaliyetleri	31
Tablo 17. UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları	32
Tablo 18. Su ürünleri Tesisleri ve Kapasiteleri.....	33
Tablo 19. 2025 Yılı KKYDP (Altyapı) Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projeler	37
Tablo 20. Şırnak İli Tarımsal Örgüt Dağılımları	37
Tablo 21. TARSİM Kapsamında Yapılan Poliçe Sayıları	39
Tablo 22. İlçe Bazlı Tarımsal Üretim Planlaması	40
Tablo 23. Kayıtlı Mera Varlığı.....	42
Tablo 24. İlçe Bazında Tahsis İşlemleri Yapılan Mera Alanları	42
Tablo 25. Tespit, Tahdit ve Tahsis Çalışmaları	42
Tablo 26. 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu.....	43
Tablo 27. Şırnak İli 2025 Yılı İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi	44
Tablo 28. Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Yılı Yatırımları.....	45
Tablo 29. 2025 Yılı Biten ve Devam Eden Projelerimiz	47
Tablo 30. Toplam Proje Bütçesi	55
Tablo 31. Bina Varlığı (İlçelere Göre Dağılım)	63
Tablo 32. İlçelere Göre Araç Durumu Dağılımı	64
Tablo 33. Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)	65
Tablo 34. Hizmet Sınıflarına Göre İlçe Bazlı Personel Dağılımı	66

ŞEKİLLER

Sayfa No

Şekil 1. Şırnak İli Siyasi Haritası.....	13
--	----

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN' ın liderliğinde şekillenen "Türkiye Yüzyılı" vizyonu ve Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI' nın politika ve hedefleri doğrultusunda; tarım, hayvancılık, gıda güvenliği ve kırsal kalkınma alanlarında sürdürülebilir, planlı ve veriye dayalı bir yönetim anlayışıyla çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürmekteyiz.

Şırnak ili; coğrafi yapısı, iklim koşulları ve üretim alışkanlıkları itibarıyla kendine özgü dinamiklere sahip olmakla birlikte, bu özellikler doğru planlama, sahaya dayalı tespit ve etkin koordinasyon ile ele alındığında önemli bir kalkınma potansiyeli sunmaktadır. İl Müdürlüğümüz, bu potansiyeli üretime dönüştürmeyi; sonuç odaklı, uygulanabilir ve sahadan beslenen projelerle hayata geçirmeyi temel öncelik olarak benimsemiştir.

Bu çerçevede 2025 yılı içerisinde, Bakanlığımızın stratejik hedefleri doğrultusunda ilimizde ilk kez hayata geçirilen ve tarımsal kalkınmaya doğrudan etki eden projeler uygulamaya alınmıştır.

Bu projelerden biri olan Şırnak Silopi Sera Organize Tarım Bölgesi Projesi; yatırım ortamının geliştirilmesi, modern tarım tekniklerinin yaygınlaştırılması, planlı üretim altyapısının güçlendirilmesi ve istihdamın artırılması açısından ilimiz için önemli bir eşik niteliği taşımaktadır.

Uzun yıllardır atıl durumda bulunan arazilerin ekonomiye kazandırılması amacıyla başlatılan Taşlık Atıl Durumdaki Arazilerden Taşların Temizlenmesi ve Tarıma Kazandırılması Projesi ile üretim alanları genişletilmiş; tarımsal verimliliğin artırılmasına yönelik somut ve ölçülebilir kazanımlar elde edilmiştir.

Hayvancılık alanında ise, özellikle küçükbaş yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı kırsal ve dağlık bölgelerde hayvan sağlığı hizmetlerinin sahada güçlendirilmesi amacıyla Küçükbaş Hayvancılığın Geliştirilmesi Veteriner Mobil Kontrol Noktası Projesi hayata geçirilmiş; kayıtlılık, biyogüvenlik ve koruyucu hekimlik uygulamalarında önemli ilerlemeler sağlanmıştır.

Su kaynaklarının etkin ve sürdürülebilir kullanımını hedefleyen Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi ile ilimizde alternatif üretim alanları desteklenmiş; su ürünleri sektöründe kapasite artışı ve üretim çeşitliliğine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Tüm bu çalışmalar; Cumhurbaşkanlığımızın vizyonu, Tarım ve Orman Bakanlığımızın güçlü destekleri, Valiliğimizin koordinasyonu, GAP İdaresi, Kalkınma Ajansı ve ilgili kurum ve kuruluşların katkılarıyla yürütülmüş; hibe ve destekleme programları aracılığıyla üreticilerimizin üretim gücü desteklenmiş, tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliği ve kırsal kalkınma hedefleri daha da güçlendirilmiştir.

İklim değişikliği, su kaynaklarının korunması, artan üretim maliyetleri ve küresel gıda arzına ilişkin riskler karşısında; kayıtlılık, planlı üretim ve sürdürülebilirlik ilkeleri esas alınmış; kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve üretici örgütleriyle güçlü bir iş birliği anlayışı benimsenmiştir.

Bu faaliyet raporu; İl Müdürlüğümüzün 2025 yılı içerisinde yürüttüğü hizmetleri, uygulamaya alınan projeleri ve elde edilen sonuçları, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

Başta sahada büyük bir özveriyle görev yapan çalışma arkadaşlarım olmak üzere, üretime emek veren tüm çiftçilerimize ve paydaşlarımıza teşekkür eder; raporun ilgililer için yol gösterici bir kaynak olmasını temenni ederim.

Oktay SEZGİN

Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz;

“Tarım, orman ve su kaynakları ile doğal ekosistemleri koruyarak verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla politikalar belirlemek ve uygulamak”

Vizyonumuz;

“Türkiye Yüzyılında; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir gelecek”

Temel Değerlerimiz;

- Bilimsellik,
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

İl Müdürlüğümüz Bakanlığımızın Taşra Teşkilatının, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönergesi kapsamında,

- Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü
- Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
- Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
- Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
- Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü
- Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
- Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

olmak üzere 8 şube müdürlüğü tarafından iş ve işlemlerini yürütmektedir.

İl müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleşebilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile iş birliği yapmak,
- ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,
- d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- e) Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,
- g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,

- ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,
- h) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,
- i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik vb. merkezleri yönetmek; özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,
- j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek
- k) Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,
- l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,
- m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- n) İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,
- o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,
- ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde

uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,

r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkanlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

y) Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,

kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.

mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,

oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımı için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,

öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,

pp) İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,

şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,

tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.

uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.

üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

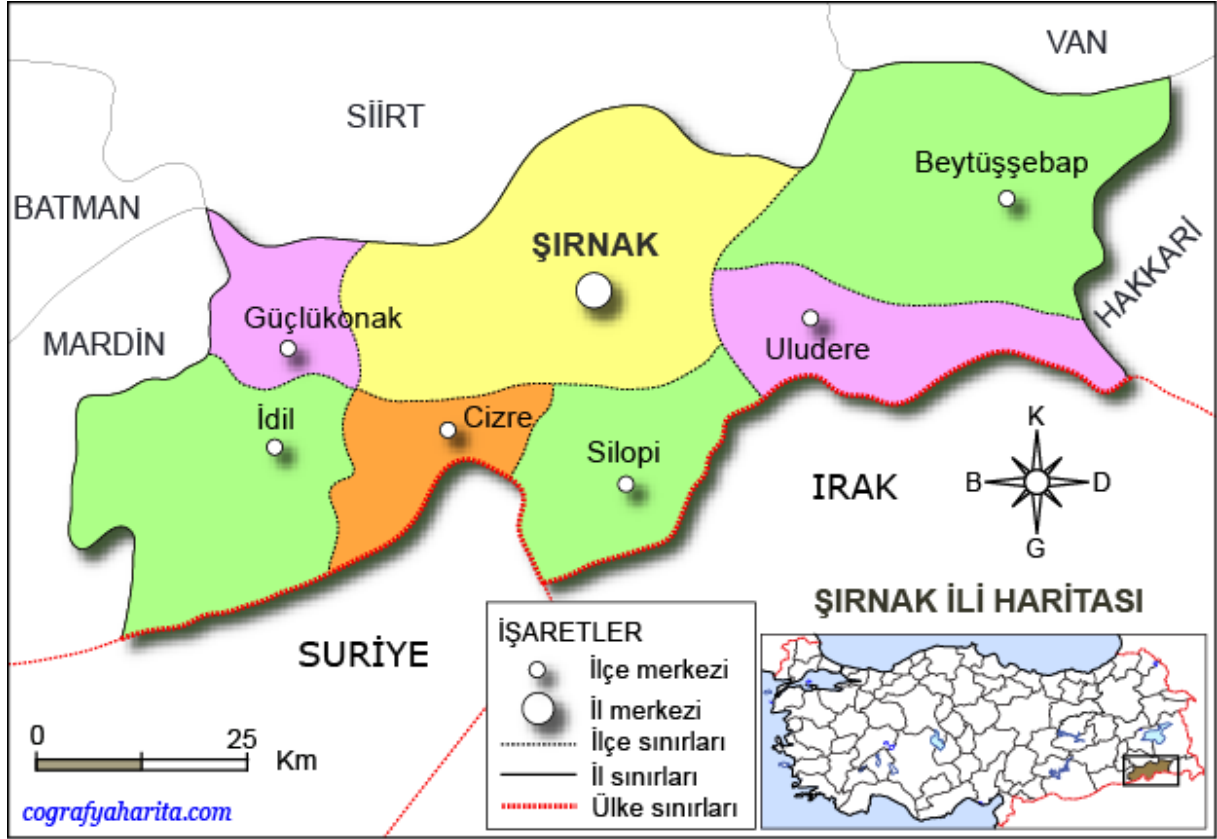
vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

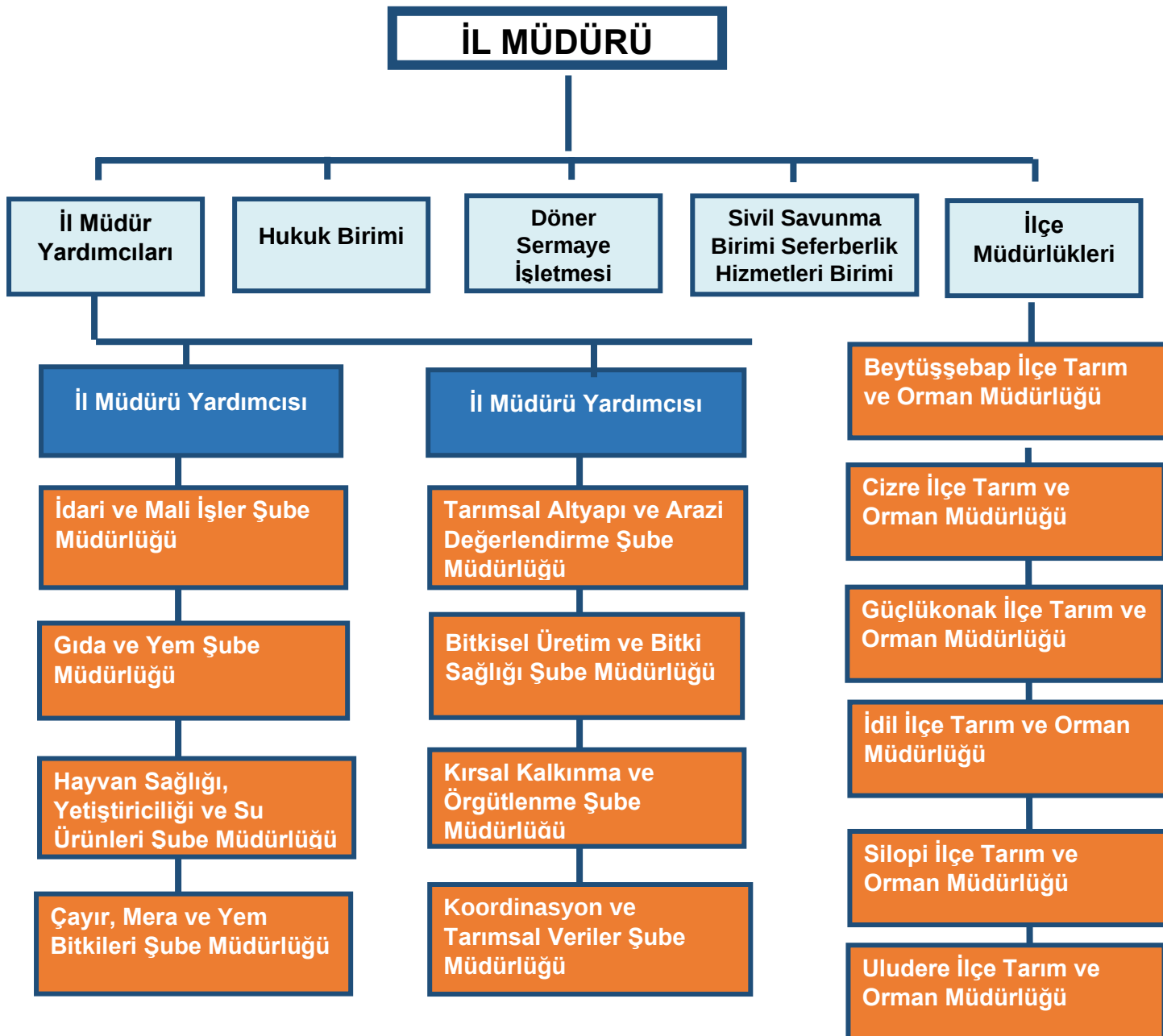
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

Şekil 1. Şırnak İli Siyasi Haritası

- Nüfus (TÜİK) : 570.826 kişi
- Yüzölçümü : 7.172 km²
 - Orman Alanı (TÜİK) : 2.971.050,00 Milyon dekar (Yüzölçümünün %41'i)
 - Toplam Tarım Alanı (TÜİK) : 1.506.743,24 Milyon dekar (Yüzölçümünün %21'i)
 - Çayır-Mera Alanı (TÜİK) : 523.427,70 (Yüzölçümünün %7'si)
 - Sulamaya Açılan Alan (DSİ) : xx Milyon da
- Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (TÜİK-2023) : 101,1 Milyar TL
- Tarımsal Hâsıla (TÜİK-2023) : 7 Milyar TL
- İhracat (TÜİK-2024) : 22,1 Milyar TL (Yıllık)
- Tarımsal İhracat (TÜİK-2024) : 8,9 Milyar TL (Yıllık)

2. Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüzün merkezde 1, ilçelerde 5 adet olmak üzere toplam 6 adet hizmet binası bulunmaktadır.

Tablo 1. Bina Varlığı

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyet
İl Müdürlüğü	1 Ana Hizmet Binası	970	2013	Mülkiyeti Hazineye ait olup İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne tahsislidir.
	Lojman	338		Mülkiyeti Hazineye ait olup İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne tahsislidir.
	Misafirhane	--	--	--
	Kreş	--	--	--
	Spor Tesis	--	--	--
	Kafeterya	--	--	--
İlçeler Toplam *	Hizmet Binası	2.959		Mülkiyeti Hazineye ait olup İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne tahsislidir.
	Lojman	430		
	Misafirhane	--		
	Kreş	--		
	Spor Tesis	--		
	Kafeterya	--		

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 31) içerisinde verilmektedir.

İl Müdürlüğümüze ait merkezde 4, ilçelerde 9 adet olmak üzere toplam 13 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2. Araç Durumu

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü	2009-2023	4	0	0	4
İlçeler Toplam *	2009-2023	9	0	0	9
Genel Toplam	2009-2023	13	0	0	13

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 32) içerisinde verilmektedir.

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığımızın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3. Teknolojik Kaynaklar (adet)

Malzeme	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	65	163	228
Dizüstü Bilgisayar	17	27	44
Tablet Bilgisayar	2	0	2
Yazıcı	66	95	161
Faks	1	6	7
Fotokopi Makinesi	2	12	14
Projeksiyon Cihazı	4	3	7
Tarayıcı	5	7	12
Telefon	95	54	149
Modem	4	7	11
Fotoğraf Makinesi	3	3	6
Kamera	43	42	85
Video	0	1	1
Yazılım Lisansı	0	0	0
Televizyon	4	0	4

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 33) içerisinde verilmektedir.

5. İnsan Kaynakları

İl genelinde 241 memur, 24 işçi ve 58 4/B sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 4. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

UNVAN	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
İl Müdürü	1	0	1
İl Müdür Yardımcısı	0	0	0
Şube Müdürü	0	0	0
İlçe Müdürü	0	3	3
AVH	1	0	1
GİH	8	32	40
THS	52	61	113
SHS	7	28	35
YHS	14	34	48
4/B Sözleşmeli	30	28	58
İşçi	14	10	24
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	0	0	0
Toplam	127	196	323

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 34) içerisinde verilmektedir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılında (Faaliyet Raporuna esas yıl içerisinde) 7 risk mevcut olup 2 riskte iyileştirme yapılmıştır. 5 risk devam etmekte ve 10 sürecimiz mevcuttur.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerden hepsine uyum sağlanmıştır. Haziran ve Aralık aylarında Uyum Eylem Planının uygulama sonuçlarının izlenmesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığına raporlanmıştır.
- Haziran ve Aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- Personel görev tanımlarına ilişkin revizyonlar yapılmıştır.
- İç kontrol sistemi hakkında uzaktan eğitim verilmiştir.
- İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1.1. Gıda Denetim ve Denetçi Sayıları

Gıda denetim çalışmaları 5'i il merkezinde olmak üzere toplam 25 kontrol görevlisince yürütülmektedir. 2025 yılı içerisinde 25 denetçi ile toplam 5.009 denetim gerçekleştirilmiştir.

1.2. Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İl genelinde 2.754 işletme bulunmakta olup ilçe bazlı işletme dağılımları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 5. İşletme Sayıları

	Gıda Üretim İşletmesi		Gıda Satış / Toplu Tüketim İşletmesi	Yem İşletmesi	Toplam
	Onaya Tabi	Kayda Tabi			
Merkez	1	40	551	7	599
Beytüşşebap	0	11	74	0	85
Cizre	7	34	643	4	688
Güçlönak	0	0	51	0	51
İdil	2	20	194	0	216
Silopi	3	35	865	6	909
Uludere	0	11	194	1	206
Toplam	13	151	2.572	18	2.754

1.3. Konularına Göre Denetim Sayıları

İl genelinde denetim çalışmaları kapsamında 5.009 denetim hizmeti yürütülmüştür.

Tablo 6. Konularına Göre Denetim Sayıları

Denetim Konusu	Denetim Sayısı
Alo 174 Denetimi	97
Bakanlık/İl/UKİP Yıllık Numune Alma Planı	66
CİMER Denetimi	29
Gıda İşletmeleri için Riske Dayalı Denetim (Rutin)	4.285
Takip Denetimi	177
İthalat/İhracat/İhracattan Geri Dönen Ürün Denetimi	30
İzlenebilirlik Denetimi	2
Onay/Şartlı Onay/Kayıt Denetimi	6
Yem İşletmeleri için İl Yıllık Denetim ve Kontrol Programı (Rutin)	35
Diğer	282
Toplam	5.009

1.4. Olumlu/Olumsuz Numune Sayıları

2025 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüz kontrol görevlilerince yapılan denetimler sırasında 97 adet ürün numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin 90 adedi uygun, 7 adedi ise uygunsuz olarak tespit edilmiştir.

1.5. İdari Para Cezaları

2025 yılı içerisinde İl ve İlçe Müdürlüklerimizce 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında 1 adet Türk Gıda Kodeksine aykırı üretim (40/D), 2 adet izlenebilirliğin sağlanmaması (40/İ), 13 adet 40/İ genel ve özel hijyen kurallarına uymama (41/A), 1 adet onaysız üretim (41/B), 1 adet kayıt belgesi olmadan perakende satış (41/C), 7 adet son tüketim tarihi geçmiş ürün satışı (41/D) ve 4 adet Taklit-Tağşiş (40/1/L) nedeniyle idari toplam 29 adet, 2.750.861,00 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır.

1.6. İthalat ve İhracat Rakamları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde 10 adet ithalat uygunluk belgesi, ihracat kapsamında 85 adet sağlık sertifikası düzenlenmiştir.

1.7. Tütün ve Alkol İşlem Dağılımı

İl genelinde tütün ve alkol satışı yapan iş yerlerine toplam 461 belge düzenlenmiştir.

Tablo 7. Tütün ve Alkol Satış Belgesi Verileri

TADAB Satış Belgesi Verileri	İşletme Sayısı
Perakende Alkollü İçki Satıcısı	41
Perakende Tütün Satıcısı	409
Nargilelik Tütün Mamulü Sunum Uygunluk Belgesi	5
Alkollü İçki Toptan Satıcısı	2
Tütün Mamulü Toptan Satıcısı	3
Açık İçki Satıcısı	1
Toplam	461

1.8. Taklit ve Tağşişten Yayınlanan İşletme Sayıları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde 4 adet işletme Taklit-Tağşiş (40/1/L) nedeniyle Gıda Kamuoyu Duyuru Sisteminde yayımlanmıştır.

1.9. Gıda Sağlık Sertifikası Sayısı

İl ve İlçe Müdürlüklerimizce 2025 yılı içerisinde ihracat kapsamında 85 adet gıda sağlık sertifikası düzenlenmiştir.

1.10. Okullarda Eğitim Verilen Öğrenci Sayıları

2025 yılı içerisinde okul ve kurslarda toplam 3049 öğrenciye gıda güvenilirliği ve gıda israfı konularında eğitim verilmiştir.

1.11. Diğer Hizmetler

İl Müdürlüğümüzce 2025 yılı içerisinde; İl/İlçe düzeyinde kontrol iş ve işlemlerinde görev alacak personel altyapısını güçlendirmek adına 20 personele numune alma eğitimi verilmiştir. Dünya Gıda Günü kapsamında bir ilkokulda öğrencilere çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. Dünya Kahve Günü kapsamında kurumumuzda etkinlik düzenlenmiştir. Süt ve süt ürünlerinin sağlık açısından değeri konusunda toplumu bilinçlendirmek amacıyla Dünya Süt Günü etkinliği düzenlenmiştir. Tüketicilerimizi bilinçlendirmek ve güvenilir gıda arzını sağlamak amacıyla Alo 174 Gıda Hattı ile ilgili tanıtım standı kurularak vatandaşlarımıza bilgilendirmeler yapılmıştır. Bakanlığımızın talimatı ile yılın belirli dönemlerinde (bayram, yılbaşı vb.) tüketimi artması beklenen gıda ürünlerine yönelik ilgili işletmelere denetimler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca diğer kurumlarla koordineli olarak Kuran Kursları, okullar ve çevresindeki satış ve toplu tüketim yerleri, yatılı okul ve pansiyon denetimleri gerçekleştirilmiştir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

2.1. Bitkisel Üretim Verileri ve Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

Tarla Bitkileri:

İlimizde 1. sırada yer alan tarla ürünlerinin büyük bir kısmının yetiştiriciliği Silopi ve Cizre ovalarında yapılmaktadır. Yapılan üretimin büyük bir kısmı gıda sektöründe kullanılmaktadır. Geriye kalan kısmı da hayvancılık sektöründe kullanılmaktadır.

Tablo 8. Şırnak İli Tarla Bitkileri Verileri

Ürün	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Durum Buğdayı	70.868	24.907	289.630	100.076
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	419.870	142.673	244.935	81.999
Mısır	39.650	31.078	10.070	9.032
Arpa (Diğer)	158.530	44.058	126.717	34.230
Fasulye, Kuru	187	37	195	39
Nohut, Kuru	1.400	184	1.090	206
Mercimek, Kuru (Kırmızı)	70.444	9.218	40.735	5.372
Yerfıstığı, Kabuklu	68.150	24.150	84.900	36.588
Susam Tohumu	2.250	184	2.500	175
Pamuk Çekirdeği (Çiğit)	42.419	9.395	36.370	11.013
Pamuk, Çırcırlanmamış (Kütlü)	42.419	15.658	36.370	18.355
Pamuk Çırcırlanmış (Lifli)	42.419	5.793	36.370	6.792
Patates	187	536	2.713	9.080
Fiğ (Yeşil ot)	4.990	5.325	2.000	4.000
Burçak (Yeşil ot)	4.150	5.360	2.050	1.060
Yonca (Yeşil ot)	46.180	75.024	46.108	74.869
Korunga (Yeşil ot)	5.700	6.840	5.805	7.139
Mürdümük (Yeşil ot)	490	196	200	100
Toplam	1.020.303	400.616	968.908	401.063

Meyvecilik:

İlimizde 2. sırada yer alan meyve grubu ürünlerimiz daha çok sofralarda tüketilmek üzere İlin ihtiyaçları doğrultusunda üretilmektedir. Üretim, ilimizin hem ova hem de dağlık ve engebeli alanlarında yapılmaktadır.

Tablo 9. Şırnak İli Meyve Üretim Verileri

Ürün	2023			2024		
	Meyvelik Alanı (da)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Üretim (Ton)	Meyvelik Alanı (da)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Üretim (Ton)
Üzüm, Çekirdekli	24.723	0	9.634	24.623	0	10.391
Antep Fıstığı	11.177	36.474	257	16.829	71.464	508
Üzüm, Kurutmalık	5.952	0	2.675	5.955	0	2.922
Nar	2.344	46.737	1.469	2.494	66.620	1.819
Ceviz	1.994	25.633	472	2.039	17.633	422
Diğer	7.224	110.254	2.686	7.222	131.090	3.808
Toplam	53.414	219.098	17.193	59.162	286.807	19.870

Sebzecilik:

İlimizde 3. sırada yer alan Sebze grubu ürünlerin tamamına yakını İlin ihtiyaçları doğrultusunda üretilip tüketilmektedir.

Tablo 10. Şırnak ili Sebzecilik Üretim Verileri

Ürünler	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Karpuz	16.678	36.547	16.691	37.124
Kavun	11.810	20.893	11.969	21.760
Acur	2.964	2.696	2.964	2.698
Biber (Dolmalık)	1.827	2.741	1.877	2.772
Domates (Sofralık)	972	2593	957 (+2)	2.644 (+33)
Hıyar (Sofralık)	329	948	411 (+12)	1.240 (+93)
Soğan (Taze)	282	263	83	84
Biber (Salçalık, Kapyra, Çarliston)	20	31	22 (+3)	45 (+18)
Marul (Göbekli)	9	9	11 (+2)	13 (+5)
Diğer	981	1.222	995	1.356
Toplam	35.872	67.943	35.992	69.755
+ örtü altı yetiştiricilik verisidir.				

2.2. Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Tablo 11. Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı

Destekleme Adı	Üretim Yılı	İşletme Sayısı	Destekleme Alanı (da)	Destekleme Tutarı (TL.)
Mazot, Gübre ve Toprak Analizi Desteği Ödemeleri	2024	6390	633.769,64	120.949.141,28
Hububat-Baklagil-Dane Mısır Fark Desteği Ödemeleri	2024	4358	414.060,68	291.177.866,55
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği Ödemeleri	2025	2971	313.500,66	38.218.659,68
Yağlı Tohum Bitkileri Fark Ödemeleri	2024	115	29.639,38	23.401.088,51
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği	2025	1	7.231,00	8.821,82
Elektrik Tüketim Bedelinin Desteklenmesi	2024	1031	-	16.613.129,93
Elektrik Tüketim Bedelinin Desteklenmesi	2025	1697	-	36.476.240,33
Katı Organik-Organomineral Gübre Desteklemesi	2024	48	10.546,74	421.869,40
Toplam				527.266.817,50

2.3. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

Organik Tarım Faaliyetleri:

Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, Organik Arı Ürünleri Üretimi Projesi kapsamında; ilimizde 2025 yılında toplam 25 üreticimize toplamda 125 adet organik kovani, arıcı maskesi, arıcı eldiveni, körük, sır tarağı ve arıcı el demiri malzemeleri alımı gerçekleştirilmiştir. 2026 yılının 1. çeyreğinde dağıtımı planlanmıştır.

2.4. Bitkisel Üretimin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

1. Şehri Nuh Sebzeçilikle Gelişmeye Devam Ediyor Projesi Proje kapsamında 209 üreticimize 85 dekar alanda 224.280 adet yazlık sebze fidesi temin edilmiştir.
2. Şırnak Kışlık Sebzeçilikle Üretiyor Projesi Proje kapsamında 19 üreticimize 85 dekar alanda 210.456 adet kışlık sebze fidesi ve 73 kg kışlık sebze tohumu temin edilmiştir.
3. Kırmızı Mercimek Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında 269 üreticimize 7.700 dekar alanda 107.850 kg kırmızı mercimek tohumu temin edilmiştir.

4. Kırmızı Mercimek Yetiştiriciliğinin Artırılması Projesi kapsamında 90 üreticimize 3.875 dekar alanda 54.250 kg kırmızı mercimek tohumu temin edilmiştir.

2.5. Bitki Sağlığı ve Bitki Sağlığı Uygulama Programları

Süne Mücadelesi:

2025 yılı Mücadele programı 01.03.2025 tarihi itibarıyla başlamış ve 30.06.2025 tarihi itibarıyla sona ermiştir. Süne Mücadelesi survey çalışmalarında Cizre, İdil, Merkez ve Silopi ilçelerinde 2'şer ve Güçlükonak ilçesinde 1 ekip olmak üzere toplam 9 ekipten oluşan 35 görevli personel ile 172 mahalle/köyde gerçekleştirilmiştir. İl/ilçe Müdürlüklerimizce çiftçilerimize yönelik Süne mücadele eğitimi düzenlenerek toplamda 94 çiftçimizde farkındalık oluşturulmuştur. İlimizde 664.065 dekar hububat ekilişi bulunmakta olup; bu alanın 588.480 dekarında Süne Surveyi yapılmıştır.

Çekirge Mücadelesi:

İlimizde 2025 yılı Bitki Sağlığı uygulama programı genel zararlılarla mücadele kapsamındaki çekirge mücadelesi için Beytüşşebap, Merkez ve Uludere İlçelerinde toplamda 1.650 dekarlık survey alanının 1.525 dekarında 61 lt bitki koruma ürünü kullanılarak kimyasal mücadele yapılmıştır.

Tarla Faresi Mücadelesi:

İlimizde 2025 yılında İdil İlçemizde 180.000 dekar alan programa alınmış olup; 180.000 dekar alanda survey yapılmıştır. Söz konusu zararlı için 10.000 dekar alanda ilaçlama yapılmıştır.

Entegre Mücadele Uygulamaları:

İlimizde mücadelesi yapılan hastalık ve zararlılar ile ilgili çiftçilerimize gerek arazi çalışmalarında gerekse kurumumuza yaptıkları müracaatlar sonucunda hastalık ve zararlıların tanınması, kontrol altına alınması ve bulaşma yollarının engellenmesi ile tarla ve bahçelerde bakım işlemlerinin nasıl yapıldığı ile ilgili gerekli bilgilendirmeler şube personeli tarafından yapılmaktadır.

2025 yılı Entegre Mücadele Programı kapsamında Cizre İlçemizde 90 üretici ile 30.000 da alanda Buğday Entegre Mücadelesi ve 8 üretici ile 2.000 da alanda Pamuk Entegre Mücadelesi, İdil İlçemizde 18 üretici ile 333 da alanda Bağ Entegre Mücadelesi, 5 üretici ile 5 da alanda Örtü altı sebze ve Silopi İlçemizde 40 üretici ile 20.000 da alanda Pamuk Entegre Mücadelesi yapılmıştır. Entegre Mücadele faaliyetleri İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda ve ilçelerde konuyla ilgili eğitim almış teknik personellerimiz öncülüğünde gerçekleştirilmiştir.

Elma iç kurdu için 2, Harnup güvesi için 1, Akdeniz meyve sineği için 2, Antep fıstığı dal güvesi için 1, Pamuk (pembe, dikenli ve yeşil kurt) için 3 lokasyonda tuzaklar asılmış ve haftalık kontroller yapılmıştır. Popülasyon yoğunluğu zarar eşiği seviyesine çıkmamış olup; üreticilere entegre mücadele kapsamında gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları:

2025 yılı Bitki Sağlığı Programı Diğer Entegre Mücadele programı kapsamında ekonomik öneme sahip ürünlerde (arpa, buğday, hurma, pamuk, mercimek, antepfıstığı, ceviz, üzüm, elma, nar, mısır) 28 adet zararlı organizmaya karşı 1.651.566 da alanda survey yapılmıştır.

Hasat Öncesi Pestisit Denetimi:

Bitki Koruma ürünlerinin etiket bilgilerine göre kullanımının denetlenmesi ile insan sağlığına yönelik oluşabilecek risklerin önlenmesi, doğal dengenin korunması ve bitkisel üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla hasat öncesi pestisit denetimi, numune alma ve analizine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu sayede ülke tarımı ve ticari açıdan önemli yeri olan taze sebze ve meyvelerde kalıntı sorununun ortadan kaldırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda İdil ilçesinden 4 ve Uludere ilçesinden 4 adet olmak üzere toplam 8 adet bağ numunesi, Merkez ve Silopi ilçelerimizde ise toplam 4 adet nar numunesi alınmış olup herhangi bir olumsuzlukla karşılaşılmamıştır.

Ülkemizde kullanılan Pestisit miktarlarının yıllık olarak Bakanlığa gönderilmesi gerekmektedir. İlimizde 2025 yılında bitkisel üretimde kullanılan pestisit miktarı bir önceki yıla oranla %6.03'lük bir azalışla 35.304,00 kg/lt olmuştur.

2.6. Bitkisel Üretime Yönelik Diğer Çalışmalar

Bitki Koruma Ürünleri ve Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayii Hizmetleri:

10 adet bitki koruma ürünü bayisine toplam 150 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

İl genelinde reçete yazmaya yetkili 29 kişi bulunmakta olup bilgilendirme ve kontrol çalışmaları sürdürülmektedir.

2 adet zirai mücadele alet ve ekipman bayisine yönelik 9 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Bitki Karantinası Çalışmaları:

İlimizde 2025 yılı Bitki Pasaportu Sistemine kayıt edilen üretici bulunmamaktadır.

Ülkemizde 34 zararlı organizma için surveyler yürütülmektedir. İlimizde 2025 yılında Asma (269,049 da), Zeytin (805,363 da), Ceviz (6,50 da), Nar (8,101 da), Elma (131,325 da), Kiraz (17,65 da), Hıyar (6,00 da), Badem (59,325 da), Mısır (68,896 da), Erik (2,659 da) ve Patates (77,687 da) olmak üzere 11 bitkisel üründe 20 zararlı organizma için; toplam 1.452,56 dekar alanda survey çalışmaları yürütülmüştür.

Hasatta Dane Kaybı ve Anız Yangınlarının Önlenmesi Çalışmaları:

Biçerdöverle hasat işlemine uygun ürünlerin yoğun olarak yetiştirildiği 6 İlçe Müdürlüğümüz ile İl Müdürlüğümüzce oluşturulan ve 10 kişiden oluşan 5 ekip ile kontrol ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür. Çalışmalar kapsamında toplam 49.545 ha alanı temsil edecek şekilde 70 denetim yapılmıştır. Dane kaybı oranı %1,40 olarak tespit edilmiştir.

Yine İlimizde anız yangınlarının önlenmesiyle ilgili her yıl düzenli olarak Valilik tebliği yayımlanmaktadır. 2025 Yılı Anız Yangınlarının Önlenmesi ile İlgili Valilik Tebliği 28.05.2025 tarihli ve 19429553 sayılı yazı ile yayımlanmıştır. Tebliğ yayımlandıktan sonra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine üst yazı ile gönderilmektedir.

Kurumumuz sosyal medya hesapları üzerinden gerekli duyurular yapılmaktadır. Ayrıca İlimiz belde belediyelerine ve konu ile ilgili kurumlara da üst yazı ile bilgi verilmektedir. İlimizde 2025 yılı içerisinde anız yangınlarıyla ilgili herhangi bir müracaat ve tespit olmadığından, tebliğ kapsamında herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Bitki Besleme Çalışmaları:

İlimiz genelinde 36 adet gübre bayisi bulunmakta olup, bayii ve üreticilere yönelik 432 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız programı kapsamında 7 adet numune analize gönderilmiştir.

Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ gereği kurumlarla iş birliği halinde ilimizde faaliyet gösteren 36 adet gübre bayimizde kamera sistemi mevcut olup, iş ve işlemler kayıt altına alınmaktadır.

İlimizde faaliyet gösteren gübre bayilerine yönelik her ay düzenli olarak El Yapımı Patlayıcılarla Mücadele (EYP) denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Gübrelerin piyasa gözetim ve denetiminin daha etkili yürütülebilmesi, gübreler ile ilgili daha sağlıklı politikaların geliştirilebilmesi ve daha etkin planlama yapılması amacı ile Bakanlığımızca uygulanan Gübre Takip Sistemi (GTS) üzerinden üretici/ithalatçıdan nihai tüketiciye kadar olan gübre hareketleri izlenmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Programı kapsamında 7 adet gübre numunesinin analiz süreci takibi yapılmıştır. 2025 yılında 26.354,37 ton gübre kullanılmış olup gübreleme ile ilgili bilgilendirmeler satış pazarlama ve tüketici kanallarında yapılmıştır.

Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Kayıt Sistemi:

Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Kayıt Sistemi (KOBÜKS)'ne kayıt şartını sağlayan seralar 31.07.2025 tarihinden sonra İlimiz Cizre, İdil, Merkez, Silopi ve Uludere ilçelerinde 20 üretici toplam 23,475 dekar alan kayıt altına alınmıştır.

İl genelinde toplamda 27 üretici ile 28,670 dekar alanda Örtüaltı üretimi yapılmaktadır.

İhracat Ön İzin Denetimleri:

İlimizde Eminium spp. bitkisinin doğadan toplanması için menşei belgesi ve Irak'a ihracatı için 6 firmaya ihracat ön izni Bakanlığımız konu uzmanı teknik personellerin katılımıyla yapılan denetimler sonucunda verilmiştir.

Tohumculuk Çalışmaları:

İlimizde, 31 adet tohumluk beyannamesi verilmiş olup 31 adet tarla kontrolü yapılmıştır.

2025 Yılı içerisinde ilimizde tohumculuk sektöründe faaliyet gösteren 86 işletmemiz bulunmaktadır.

Tablo 12. Tohumculuk Faaliyetleri

Faaliyet Alanı	İşletme Sayısı
Tohumluk Bayii	11
Tohum Üreticisi	1
Tohum Yetiştiricisi	74
Toplam	86

Eğitim ve Yayım Faaliyetleri:

Şube faaliyetlerimizin düzenlenmesinde teknik altyapıyı geliştirmek üzere 7 personelimiz 12 farklı konuda hizmet içi eğitim programına katılım sağlamıştır. Diyarbakır Zirai Mücadele Enstitüsü Müdürlüğü konu uzmanı personeller tarafından İlimiz Merkez İlçe Kumçatı beldesi zeytin alanlarında Xylella fastidiosa (Xylella Yaprak Yanıklığı) hastalığına karşı İl/İlçe Müdürlüklerimizde görevli teknik personellerimize uygulamalı eğitim verilmiştir.

Şube Müdürlüğümüz konu uzmanı personel tarafından Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Kayıt Sistemi (KOBÜKS) hakkında İlçe Müdürlüklerinde görevli teknik personellere eğitim düzenlenmiştir.

Tarımsal Üretim Planlaması ve Yeni Destekleme Modeli kapsamında Cuma Buluşmaları üretici toplantılarında Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü ile Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü konu uzmanı personellerince merkez ilçe mahalle/köylerinde 62 toplantı yapılarak 872 çiftçimize bilgilendirme yapılmıştır.

İl Müdürlüğümüz ile Şırnak Ticaret ve Sanayi Odası arasında imzalanan protokol gereği ilimizdeki kadın çiftçilerimize yönelik Balveren beldesi ve Şırnak Ticaret Sanayi Odası toplantı salonunda seracılık eğitimleri düzenlenmiştir.

Ülke genelinde uygulanacak olan B-REÇETE sistemi hakkında ilimizde faaliyet gösteren BKÜ Bayilerine ve İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünde görevli teknik personeller yapılan toplantı ile bilgilendirilmiştir.

Çiftçi kayıt sistemi başvuru tarihleri olan 01.09.2025-31.12.2025 tarihleri arasında her hafta düzenli olarak Kurumumuz sosyal medya hesaplarından ÇKS başvuru tarihlerine ilişkin paylaşımlar yapılmış ve üreticilere bilgilendirme mesajları gönderilmiştir.

3. Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

Tablo 13. Şırnak İli Hayvan Varlığı

Yıllar	Sığır	Manda	Koyun	Keçi	Kanatlı	Arılı Kovan
2025	63.131	156	771.239	458.642	61.180	82.207

Tablo 14. İşletme Sayıları

	Sayısal veri
Arıcılık Kayıt Sistemi (AKS)	886
Büyükbaş işletme (TÜRKVET)	7.400
Küçükbaş işletme (TÜRKVET)	4.483
Sadece büyükbaş hayvanı olan	6.185
Sadece küçükbaş hayvanı olan	3.275
Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığı beraber yapan	1.214
Toplam işletme sayısı	13.029

3.1. 2025 Yılı İçinde Ödemesi Gerçekleştirilen Desteklemeler

Tablo 15. Hayvancılık Desteklemeleri

	ÜRETİM YILI	KİŞİ SAYISI	TUTAR (TL)
Küçükbaş (Kuzu Oğlak) Desteği (1.Dönem)	2024	2.363	70.232.820,00
Küçükbaş (Kuzu Oğlak) Desteği (2.Dönem)	2024	256	6.664.840,00
Küçükbaş (Kuzu Oğlak) Desteği (3.Dönem)	2024	35	503.340,00
Arılı Kovan Desteği	2024	773	9.194.886,00
Halk Elinde Islah (Hamdani)	2024	13	1.695.000,00
Halk Elinde Islah (Kıl Keçisi)	2024	6	3.176.500,00
Buzağı Desteği (1. Dönem)	2024	4.481	34.469.900,00
Buzağı Desteği (2. Dönem)	2024	1.989	10.769.500,00
MALAK DESTEĞİ (1. DÖNEM)	2024	21	68.500,00
Malak Desteği (2. Dönem)	2024	1	2.500,00
Tiftik Keçileri İlave Ödeme	2024	1	400.000,00
TOPLAM		9.939	137.177.786,00

3.2. Aşılama Faaliyetleri

İlimizin mevcut hayvan varlığı ve bölgesel konumu nedeniyle hastalıklara karşı kesintisiz etkin aşılama çalışması yürütülmektedir. Bu kapsamda 1.5 milyonun üzerinde aşılama yapılmıştır.

Tablo 16. Aşılama Faaliyetleri

Aşı Grubu	Program (Yıllık)	Güncel Aşılama Bilgisi (Yıllık)	% (Yıllık)
Koyun Keçi Çiçek	1.077.080	810.783	75,28
Koyun Keçi Vebası	507.890	397.844	78,33
Koyun Keçi Brusellozu	253.945	139.131	54,79
Kuduz	1.010	440	43,56
Siğir Brusellozu	48.310	39.674	82,12
Şap Grubu	114.920	105.447	91,75
Şap Rapel	57.230	21.726	37,96
TOPLAM	2.060.385	1.515.045	73,53

3.3. Küpeleme Faaliyetleri

Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların kontrol ve takibi için 2025 yılında 21.325 büyükbaş, 381.270 küçükbaş hayvan küpelenerek kayıt altına alınmıştır.

3.4. Suni Tohumlama Çalışmaları

İlimizde Suni tohumlamadan 87 buzağı elde edilmiştir.

3.5. Hayvan Hareketleri ve Yol Kontrolleri

2025 yılında ilimizde 99 denetim yapılmış olup, 374 araç denetlenmiştir.

3.6. Sevk ve Raporlar

Hayvan hareketlerinde 46.572 küçükbaş hayvan sağlık kontrolleri yapılarak il dışına sevk edilmiştir. İl dışından 48.609 küçükbaş hayvan gelmiş olup İl içi 336.914 küçükbaş ve 20 büyükbaş hayvanın sağlık kontrolleri yapılarak sevki gerçekleştirilmiştir.

3.7. Halk Elinde Islah Projesi

Halk Elinde Islah Projesi:

Halk Elinde Islah Projesi kapsamında Hamdani ırkı koyunun ıslahı projesi ilimiz merkez ilçede 2025 yılından itibaren uygulanmaya başlanmış olup hali hazırda 13 yetiştirici, 6000 baş dişi ve 300 baş erkek koyunla ile devam edilmektedir. Ayrıca Kıl Keçisi ırkını ıslah projesi ise ilimiz merkez ilçede 2023 yılından itibaren uygulanmaya başlanmış ve hali hazırda 6 yetiştirici, 6000 baş dişi ve 300 baş erkek keçiyle devam etmektedir.

Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması Projesi:

Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması Projesi kapsamında ilimiz merkez ilçesinde Tiftik Keçisi projesi 2023 yılından itibaren uygulanmaya başlanmış, proje 1 yetiştirici ve 1000 hayvan ile devam edilmektedir.

3.8. Ari ve Onaylı Süt Çiftliği İşletmeleri Kayıt, Denetim Çalışmaları

İlimizde Ari ve AB Onaylı Süt Çiftliği İşletmesi bulunmamaktadır.

3.9. Safkan Arap-İngiliz Atı Soy Kütüğü İş ve İşlemleri

İlimizde soy kütüğüne kayıtlı Safkan Arap-İngiliz atı bulunmamaktadır.

3.10. Kanatlı İşletmeleri Faaliyetleri

İlimizde aktif olarak 5 adet kanatlı işletmesi 61.180 yumurtacı tavukla üretim faaliyeti yürütmüş olup işletmelerin kontrol ve denetim faaliyetleri ve izlenebilirliği sağlanmıştır.

3.11. UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

2025 yılı UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) kapsamında 22 numune programa alınmıştır. Programa ait bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır. İl genelinde UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) kapsamında geri izlemeye yönelik herhangi bir olumsuzlukla karşılaşılmamıştır.

Tablo 17. UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

Unsur	Programlanan Numune Sayısı	Alınan Numune Sayısı	Olumsuz Sonuçlanan Numune Sayısı (Geri İzleme)
Diğer süt (Keçi sütü)	9	9	0
İnek Sütü	4	4	0
Bal	6	6	0
Küçükbaş et	1	1	0
Balık (Alabalık)	1	1	0
Yumurta	1	1	0

3.12. Ev Hayvanı Satış Yeri Ruhsatlandırma ve Denetim İşlemleri

İlimizde çalışma izni almış ev hayvanı satış yeri (pet shop) bulunmamaktadır.

3.13. Hayvan ve Hayvansal Ürün İthalat-İhracat İşlemleri

Canlı hayvan ihracatına yönelik 3 adet Veteriner Sağlık Sertifikası, 9 adet Hayvansal Ürün Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenmiştir. Hayvansal ürün İhracatı kapsamında 109.260 kg kanatlı eti ile ürünleri ve 1.000 kg yumurta sarısı; hayvansal yan ürünler kapsamında 49.500 kg kedi-köpek maması ihracatı gerçekleştirilmiştir.

3.14. Serbest Veteriner Hekim Muayenehane Açılış ve Denetim İşlemleri

İlimizde 22 adet veteriner hekim muayenehanesi faaliyet göstermektedir. Muayenehanelerin kontrol ve denetim faaliyetleri ve izlenebilirliği sağlanmıştır.

3.15. Balıkçılık ve Su Ürünleri Faaliyetleri

İlimizde 1 kara 1 kafes olmak üzere toplam 2 tesiste su ürünleri yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Tablo 18. Su ürünleri Tesisleri ve Kapasiteleri

Yıllar	Kara	Kafes	Toplam	Üretim (Ton/Yıl)	Toplam Kapasite (Ton/Yıl)
2025	1	1	2	20	25 Ton/yıl+5 milyon yavru

(Kaynak: SUBİS)

Balıklandırma çalışmaları kapsamında 2025 yılında 1.600.000 Şabut balığı yavrusu ve 1.515.000 Sazan balığı yavrusu ilimizde bulunan barajlarımıza bırakılmıştır.

Su ürünleri kayıt, kontrol ve denetimleri kapsamında 5 adet Amatör balıkçı belgesi düzenlenmiş, 174 Su ürünleri Avcılık Kontrolü yapılmış ve 10 kişiye idari para cezası uygulanmış olup 5 İstasyonda 10 adet su kirliliği izlemesi, 40 adet sabit perakende satış noktası denetimleri yapılmıştır.

İlimizde su ürünleri destekleme ödemesi yapılmamaktadır.

3.16. Diğer Faaliyetler

Kırsal yapıyı güçlendirmek ve makineleşmeyi artırmak adına bakanlığımız destekli 28 adet Küçükbaş Sağım Padoku; Kontrolsüz hayvan hareketlerini önlemek ve antiparaziter ilaçlamayı sağlamak amacıyla 2 adet Veteriner Mobil Yol Kontrol Noktası yetiştiricilerimizle buluşturulmuştur.

4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

4.1. Toprak Koruma Kurulu Faaliyetleri

2025 yılı içerisinde 3 adet Toprak Koruma Kurulu toplantısı düzenlenmiş ve 9 gündem maddesi hakkında karar alınmıştır.

4.2. Organize Tarım Bölgeleri Faaliyetleri

İlimizde Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulumu amacıyla Silopi İlçesi Verimli Köyü 0 ada 303 ve 305 parsel numaralı taşınmazlar üzerinde Bakanlığımızın 11.05.2024 tarih ve 14174819 sayılı Kamu Yararı Kararı ile 946 dekar alanda 42 adet sera parseli, 9 adet sanayi parseli olmak üzere toplamda 51 parselde %75'i kadın çalışanlar olmak üzere 1000 kişiye istihdam sağlayacak proje yürütülmektedir. 2025 yılında Projenin altyapı ve inşaat işlemleri yürütülmüştür.

4.3. Büyük Ovaların Belirlenmesi ve Korunması Çalışmaları

İlimizde 21.01.2017 tarih ve 2016/9620 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Cizre ve Silopi büyük ova koruma alanları ilan edilmiştir. Silopi Büyük Ova Koruma Alanı 338.209 dekar, Cizre Büyük Ova Koruma Alanı 323.188 dekar alana sahiptir.

2025 yılında Bakanlığımızın 27.02.2025/E-58125898-18200265 ve 19.03.2025/E-58125898 18535665 tarih sayılı yazılarıyla, yeni büyük ova koruma alanlarının tespit edilmesi talimatı gereği; Toprak Koruma Kurulunun 25.07.2025 tarih ve 2025/1 Sayılı Kararı ile İdil İlçemizde toplamda 47 köyü kapsayacak 388.188,32 dekar alan büyük ova koruma alanı taslağı oluşturulmuştur. Yine 2025 yılında Cizre ve Silopi büyük ova koruma alanlarının güncellenmesi gerekliliği hasıl olmuş bu kapsamda Cizre büyük ova koruma alanı 131.188,00 dekar olarak, Silopi büyük ova koruma alanının da 279.635,81 dekar olarak güncellenmesi taslağı oluşturulmuştur. Bu talepler Müdürlüğümüzün 06.08.2025 tarih ve E-54310955-230.04.02-20475516 sayılı yazısı ile Bakanlığımıza gönderilmiştir. Bakanlığımızın nihai kararı beklenmektedir.

4.4. Nitrat Kirliliğinin Tespit ve İzlenmesi

İlimizde 12 adet yer üstü, 2 adet yer altı numune istasyonu bulunmaktadır. 2025 yılı içerisinde üçer aylık periyotlar (Mart, Haziran, Eylül, Aralık) halinde su numuneleri alınmış ve numune alım esnasında iletkenlik (EC), pH, oksijen (O_2), sıcaklık ölçülürken laboratuvar ortamında ise Nitrat (NO_3), Ortofosfat (PO_4), Toplam Azot, Toplam Fosfor analizleri yapılmıştır. Bu kapsamda 2025 yılında toplam 6 adet aktif istasyondan, 42 adet su numunesi alınmış ve 168 adet analiz ve ölçüm gerçekleştirilmiştir. Ölçümler sonucunda herhangi bir tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğine rastlanılmamıştır.

4.5. Tarım Arazileri Mülkiyet Devri Çalışmaları

Tarım Arazileri Yönetim Sistemi (TAY PORTAL), tarım arazilerinin mülkiyet devrine ilişkin işlemlerin Bakanlığımız ile Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü arasında online olarak yapılmasını sağlamaktadır.

2025 yılında arazi satış işlemleri kapsamında 108 müracaat yapılmış olup, 258 parselin (14462,28 dekar) satışı talep edilmiştir. Bu başvuruların 82 adetine ait 229 parsel için (13349,60 dekar alan) satışa uygun görüş verilmiş, 26 adetine ait 29 parsel için ise (1112,62 dekar alan) satışa uygun değildir görüşü verilmiştir.

2025 yılında miras yolu ile devir işlemleri kapsamında 51 müracaat yapılmış olup, 331 parselin (7773,29 dekar) devri talep edilmiştir. Bu başvuruların 42 adetine ait 292 parsel için (6556,58 dekar alan) devire uygun görüş verilmiş, 9 adetine ait 39 parsel için ise (1216,71 dekar alan) devire uygunsuzluk görüşü verilmiştir.

2025 yılında hazineye ait arazilerin tahsis-irtifak hakkı-satış-kiralama amacıyla yapılan 70 adet müracaata kurum görüşümüz düzenlenmiştir.

2025 yılında "Tarımsal Arazilerin Mülkiyetinin Devrine İlişkin Yönetmelik" kapsamında tarımsal arazilerinin vasıf değişikliğine ilişkin 3 müracaat için görüş bildirilmiştir.

4.6. Su Verimliliği ve İl Su Kurulları Faaliyetleri

Ülkemizde değişen iklime uyum sağlanması, su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanmasına ilişkin çözüm yollarının ve kaydedilen gelişmelerin katılımcı ve çok paydaşlı şekilde değerlendirilmesi, politika, strateji eylem planlarının oluşturularak uygulanması ile konuya ilişkin farkındalığın artırılması amacıyla, toplumun her kademesinden su kullanıcı gruplarını kapsayacak şekilde Sayın Emine ERDOĞAN

hanımefendinin himayelerinde ve Bakanlığımız koordinasyonunda 31 Ocak 2023 tarihinde Ulusal Su Verimliliği Seferberliği başlatılmıştır.

Seferberlik kapsamında belediyelerimiz, çiftçilerimiz, sanayicilerimiz, ilgili seferberliği kurum/kuruluşlarımız kadar bireysel su kullanıcılarına da önemli sorumluluklar düşmektedir.

2025 yılında su verimliliği seferberliği kapsamında ilkokul seviyesindeki 65 okulda 3295 öğrenciye eğitim verilmiştir. Su Yönetimi Çalışmaları kapsamında Şırnak İl Su Kurulu Toplantısı yapılmış, 2025/1 Numaralı Karar ile 18 tedbirle ilgili karar oluşturulmuştur. Su Yönetimi Çalışmaları kapsamında ise Diyarbakır İl Tarım ve Orman Müdürlüğü bünyesinde Diyarbakır ilinde düzenlenen Havza (Fırat-Dicle 2.Alt Havza) Su Kurulu Toplantısına katılım sağlanmıştır.

4.7. Tarım Dışı ve Tarımsal Yapı İzinlendirme Çalışmaları

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa göre 2025 yılında tarım arazilerinin amacı dışında kullanımlarını önlemek ve tarım dışı kullanım taleplerinin izinlendirilmesi ile ilgili 29 adet müracaatın izinlendirilmesi yapılarak 4597,52 dekar alana tarım dışı izinlendirme onayı verilmiş, 4608,64 dekar alanın tarım dışı izinlendirme talebi reddedilmiştir. 27 adet müracaatın ise işlemleri devam etmektedir. 12 adet müracaata da kapsam dışı görüş bildirilmiştir.

4.8. Uygulanan İdari Yaptırımlar

2025 yılı içerisinde 5403 sayılı Kanunun 21'inci maddesi kapsamında 9 adet taşınmaz için 805.345,93 TL idari para cezası uygulanmıştır.

4.9. 5403 Sayılı Kanun Kapsamında Yapılan Denetimler

Tarım Arazilerinin Korunması Kullanılması ve Planlanmasına Dair Genelgenin 20. maddesinin 2. fıkrasında "Kanunda yer alan projeler ve izinlerin 1/4'ü, iznin veya projenin dayanağı olan talebin plana veya ruhsata bağlanmasından itibaren, iki yıl içerisinde iznin amacı doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığı veya projesine uyulup uyulmadığı denetimi yapılır." hükmü yer almaktadır. 2023 yılında verilen tarım dışı kullanım izinleri, ilgili mevzuat gereği iki yıllık sürenin sonunda denetime tabi tutulmuş olup; bu kapsamda 2025 yılı içerisinde Müdürlüğümüzce 7 adet tarım dışı kullanım izni denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.10. Tarımsal Sulama Amaçlı Seyyar GES Talepleri

2025 yılında 35 adet tarımsal sulama amaçlı seyyar GES müracaatı yapılmış olup, 32 adet müracaata olumlu, 3 müracaata olumsuz görüş bildirilmiştir.

4.11. İşlenmeyen Tarım Arazilerinin Tarımsal Amaçlı Kiraya Verilmesi

2025 yılında "İşlenmeyen Tarım Arazilerinin Tarımsal Amaçlı Kiraya Verilmesine İlişkin Yönetmelik" kapsamında Arazi Tespit Komisyonlarımızca toplamı 4.982 dekar olan 249 parsel ilimizin 2025 yılı işlenmeyen tarım arazisi (ilk yıl) olarak belirlenmiştir.

4.12. Çevresel Etki Yönetmeliği (ÇED) Kapsamında Yapılan İşlemler

2025 yılında kurumumuza Çevresel Etki Yönetmeliği kapsamında 30 müracaat yapılmış olup, 30 görüş bildirilmiştir.

4.13. Arazi Islahı ve Geri Kazanım Projeleri

2025 yılında Arazi Islahı ve Geri Dönüşüm Projeleri Hakkında Genelge (2020/7) kapsamında 3 adet müracaat alınmış olup, iş ve işlemler devam etmektedir.

4.14. Kültür Varlıkları Tespit ve Tescil Çalışmaları

İlimizde 2025 yılında Kültür Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında kurumumuza yapılan müracaatlara 27 adet kurum görüşü bildirilmiştir.

4.15. Coğrafi Bilgi Sistemi Çalışmaları

2025 yılında tarım alanlarının izlenmesi ve tarımsal üretimin takibinin gerçekleştirilmesi amacıyla toplam 1928 referans parsel saha çalışması ile toplanarak Bakanlığa gönderilmiştir.

2025 yılında Bakanlığımız tarafından Uydu Takip Programı aracılığıyla gerçekleştirilen uzaktan algılama analizleri sonucunda kışlık ürünlerde 15.842 adet parsel, yazlık ürünlerde ise 5.473 adet parselin kontrolü yapılarak veriler haftalık olarak Bakanlığımıza gönderilmiştir.

2025 yılında Bakanlığımızca oluşturulan Arazi Parsel Tanımlama Sistemi (APTS) kapsamında coğrafi bilgi sistemlerinde yer alan 75.972 adet blok güncellemesi tamamlanmıştır.

2025 yılında CBS İl Sistem Sorumlusu personelimiz Temel CBS Eğitimi ve Uzaktan Algılama (Ürün Belirleme) konusunda yetkinlik kazanmak amacıyla Ankara'da düzenlenen 3 günlük eğitime katılım sağlamıştır.

4.16. Eğitim Yayın Faaliyetleri

2025 yılında 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu başta olmak üzere Şube Müdürlüğümüz faaliyet konularında köy muhtarları, ziraat odaları ve önder çiftçiler başta olmak üzere 6 İlçemizde 245 kişiye eğitim verilmiştir. Yıl içerisinde kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla personellerimiz 24 farklı eğitim programına katılmıştır.

5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

5.1. Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP)

Ekonomik Yatırımlar:

2025 yılı itibarı ile Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında 13 proje başvurusu alınmış ve 10 proje onaylanarak hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında yapılan başvuruların niteliği;

- 12 Adet Yeni Yatırım Projesi
- 1 Adet Teknolojik Yenileme ve Modernizasyon Projesi

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan 10 projenin hibe tutarı 98.000.000,00 TL'dir.

Altyapı Yatırımları:

KKYDP kapsamında makine ekipman alımına yönelik 49 başvuru alınmış olup 22 başvuru kabul edilmiş ve 6 başvuru sahibi ile sözleşme imzalanmıştır.

2025 Yılı Makine-Ekipman Desteklemesi Programı kapsamında sözleşme imzalanan 6 projenin hibe tutarı 1.060.740,00 TL'dir.

Tablo 19. 2025 Yılı KKYDP (Altyapı) Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projeler

Konu Dağılımı	Başvuru Sayısı	Toplam Hibe Esas Tutar	Toplam Hibe Tutar
Arıcılık ve Arı Ürünlerinin İşlenmesi ve Paketlenmesine Yönelik Yatırımlar	6	2.121.480	1.060.740,00
Genel Toplam	6	2.121.480	1.060.740,00

Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi:

2025 Yılı İtibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında 83 başvuru alınmış ve 63 proje yatırıma dönüştürülmüştür. İmzalanan 63 projenin konusu;

- Damlama Sulama Projesi (1 Adet)
- Yağmurlama Sulama Sistemi Projesi (44 Adet)
- Yüzey Altı Damlama Sulama Sistemi Projesi (1 Adet)
- Tarımsal Amaçlı Güneş Enerji Sistemi Sulama Projesi (17 Adet)

2025 yılı itibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan 40.474.492,26 TL hibe destek tutarlı 63 proje ile toplamda 4.962,15 dekarlık alan modern sulama sistemine kavuşturulmuştur.

5.2. Üretici Örgütleri (Birlik/Kooperatif)

İlimizde 5200 sayılı kanun kapsamında 1 Süt Üreticileri Birliği, 1 Antep Fıstığı Üreticileri Birliği, 1 Yer Fıstığı Üreticileri Birliği olmak üzere toplamda 3 üretici birliği kurulmuş olup üretici birliklerinin toplam üye sayıları 98'dir.

İlimizde Arı Yetiştiricileri Birliği, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri birliği olmak üzere 3 yetiştirici birliği faaliyet göstermektedir.

Ayrıca 4 adet Ziraat odası mevcut olup toplam üye sayısı 11.142'dir.

Tablo 20. Şırnak İli Tarımsal Örgüt Dağılımları

Örgüt türü	Sayısı
Tarımsal kalkınma kooperatifi	22
Sulama kooperatifi	0
Pancar ekicileri birliği	0
Kooperatif bölge birliği	0
Yetiştirici birliği	3
Tarımsal üretici birliği	3
Toplam	28

2025 yılı içerisinde 22 adet kooperatif ve 6 adet birliğin genel kurul iş ve işlemlerinin takibi yapılmıştır.

Tarımsal amaçlı kooperatiflere kullandırılan kredilerin geri dönüşlerinin takibi ile KASDP ve yatırım programından hayvancılık projesi uygulayan kooperatiflerden proje süresi bitmeyenlerin hayvan takip işlemleri Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Bakanlığımız tarafından kullandırılan kredilerin takibi Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

5.3. Diğer Faaliyetler

Uzman Eller Projesi kapsamında yatırıma dönüşen 12 projenin kontrolü yapılmıştır.

Süt Sığırcılığı Yetiştiriciliği çalışmaları 5 kez kontrol edilmiştir.

Küçükbaş Yetiştiriciliği çalışmaları 5 kez kontrol edilmiştir.

Arıcılık çalışmaları 2 kez kontrol edilmiştir.

6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

6.1. Eğitim Yayım Faaliyetleri

Türkiye yüzyılında bakanlığımızın koymuş olduğu stratejik hedeflere ulaşabilmek adına doğrudan tarımsal konular dışında tarımla ilişkili etkileyici tüm unsurlar dikkate alınarak eğitim çalışmaları yürütülmektedir. Bakanlığımızın üretim planlamasının etkinliğini artırmak amacıyla sürdürülebilir bir tarımsal faaliyet için düzenli olarak işletmelerimiz bilgilendirilmektedir. Ayrıca ilde yerel yönetimler, STK'lar ile ortak bilgilendirme toplantıları yapılarak toprak ve suyun önemine dair öğrencilere ve nihai tüketicilere yönelik etkinlikler düzenlenmektedir.

Cuma buluşmaları kapsamında her cuma çiftçi ve yetiştiricimizle bir araya gelmekteyiz.

Ayrıca bu bilgilendirmeler dışında 105 çiftçi toplantısı yapılarak 2.343 çiftçiye, 4 tarla günü yapılarak 73 çiftçiye, 5 kurs gerçekleştirilerek 129 üreticiye, 2 demonstrasyon yapılarak 24 çiftçiye, kitle yayım vasıtaları kapsamında 16 faaliyet gerçekleştirilmiş olup bakanlığımıza 3 aylık olarak raporlanmaktadır.

6.2. İstatistik Bilgi Sistemi Çalışmaları (İBS)

İlimizde tarımsal üretimle ilgili veri girişleri İstatistik Bilgi Sistemine yapılmaktadır. İstatistik Bilgi Sistemine; bitkisel üretime ait veriler yılda üç defa, hayvansal üretime ait veriler yılda iki defa ve tarımsal alet-makine varlığına ait veriler yılda bir defa kaydedilmekte ve sonuçları Bakanlığımız vasıtasıyla TÜİK ile paylaşılmaktadır.

Bitkisel üretim kapsamında 19 adet tarla, 27 adet meyve ve 32 adet sebze olmak üzere toplamda 78 ürüne; hayvansal üretim kapsamında büyükbaş, küçükbaş, tek tırnaklı, kümes ve kanatlı hayvanlar ve ilimizde bulunan tarımsal alet-makine sayılarına ait veri girişleri yapılmaktadır.

6.3. Tarım Ürünleri Maliyet Sistemi Çalışmaları (TAMSİS)

Tarımsal Maliyet Sistemi (TAMSİS) ile tüm ilçelerimizde üretimi yapılan tarla ve bahçe ürünleri çeşitlerinde her türlü maliyet unsurlarının işlem gruplarına göre değerlendirilerek her ilçe müdürlüğümüze ait ürün maliyetlerinin hesaplanması yapılmaktadır. Tarla bitkileri, yem bitkileri, sebze ve meyve olmak üzere toplam 59 ürünün tarımsal maliyeti hesaplanmaktadır.

6.4. Tarım ürünleri fiyat izleme sistemi çalışmaları (TÜFİS)

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS) ile il düzeyinde 6 ilçede belirlenen satış noktalarının (102 farklı ürün için) haftada iki gün fiyat verileri derlenerek sistem üzerinden girişleri yapılmaktadır.

6.5. Tarımsal Kuraklık ve Tarım Sigortalarına Dair Faaliyetler

Tarım Sigortaları Kanunu Uygulamaları:

Tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin ve üretimin devamlılığında oluşabilecek riskleri ortadan kaldırmak adına tarımda sigortalı yaşam önceliklerimizdendir. Bu kapsamda ilimizde TARSİM eğitim çalışmaları ile tarımsal üretimde unsur ve poliçe sayısının artırılması için çalışmalar yürütülmektedir.

Tablo 21. TARSİM Kapsamında Yapılan Poliçe Sayıları

Yıl	Poliçe Sayısı	Sigorta Bedeli	Hasar Ödenen Ürün Çeşidi Sayısı	Ödenen Tutar (TL)
2025	5.870	2.625.357.090,00	10	189.837.157,00

Küresel İklim Değişiklikleri ve Kuraklık:

Şırnak Tarımsal Kuraklık İl Kriz Yönetimi toplantıları ile diğer kurumlarla iş birliği içerisinde ilimizde alınabilecek tedbirler ve veriler analiz edilmektedir.

Küresel iklim değişiklikleri ile ilgili olarak alınacak tedbirler ve kuraklıkla mücadele konusunda çalışmalar yürütülmekte bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşlarla toplantılar düzenlenmekte ve üreticiler bu konularda bilinçlendirilmektedir.

Buğday ve Arpa başta olmak üzere en fazla üretim alanına sahip ilk 5 ürünün bir önceki aya göre aylar itibarıyla gelişim durumları (ekim, dikim, çimlenme, çiçeklenme, sapa kalkma, hasat vb.) ve iklim durumları (don, kuraklık vb.) gibi saha gözlemleri yapılarak bakanlığımıza raporlanmaktadır.

Hasar Tespit Çalışmaları:

2025 yılı içerisinde ilimizde meydana gelen kuraklıktan dolayı 402.571,64 dekar alanda (Buğday, Arpa, Mercimek ve nohut) hasar tespit çalışması yapılmıştır. Ayrıca 169 dekar alanda yangın ve 5 dekar alanda fırtına hasar tespit çalışması ve yıldırım düşmesi sonucu ise 99 küçükbaş hayvan telef olmuştur. Söz konusu çalışmalar afet ihbar formu ile Bakanlığımıza gönderilmiştir.

6.6. Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

2023 yılı itibarıyla ilimizde ÇMVA sistemine uygun aralıklarda işletme büyüklüğünün bulunmaması nedeniyle program kapsamı dışında tutulmuştur.

6.7. Tarımsal Yayım ve Danışmanlık

2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler İle Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/39) kapsamında 2024 yılı 1. Dönem ve 2. Dönem Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Desteği; 2 kurum, 6 danışman ile 350 işletmeye toplamda 1.764.000,00 TL destek verilmiştir.

6.8. Diğer Faaliyetler

Tarımsal Üretim Planlaması Çalışmaları:

Tarımsal Üretim Planlaması kapsamında 31.01.2025 tarihinde 3 yıllık hayvansal üretim planı (2025-2027) hazırlanarak Hayvancılık Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

29.05.2025 tarihinde 3 yıllık Bitkisel Üretim Planı (2026-2028) hazırlanarak Tarım Reformu Genel Müdürlüğü ve Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

2026-2028 Bitkisel Üretim Planlaması verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 22. İlçe Bazlı Tarımsal Üretim Planlaması

İlçe/Havza	Planlamaya Esas Ürün Adı	2026			2027			2028		
		Üretim Alanı (da)	Asgari Üretim Miktarı (Ton)	Azami Üretim Miktarı (Ton)	Üretim Alanı (da)	Asgari Üretim Miktarı (Ton)	Azami Üretim Miktarı (Ton)	Üretim Alanı (da)	Asgari Üretim Miktarı (Ton)	Azami Üretim Miktarı (Ton)
Şırnak/Beytüşşebap	Buğday	1.200	143	292	1.300	155	316	1.000	119	257
Şırnak/Beytüşşebap	Arpa	380	71	102	280	53	75	280	53	75
Şırnak/Beytüşşebap	Yonca	35.000	54.355	59.220	35.000	54.355	59.220	35.330	56.528	59.778
Şırnak/Beytüşşebap	Korunga	2.700	2.916	4.050	2.700	2.916	4.050	2.700	2.916	4.050
Şırnak/Beytüşşebap	Nohut	40	6	6	40	6	6	40	6	6
Şırnak/Beytüşşebap	Fasulye (kuru)	180	30	36	180	30	36	150	27	30
Şırnak/Cizre	Buğday	60.000	7.800	19.560	62.000	8.060	20.212	62.000	8.060	20.212
Şırnak/Cizre	Arpa	30.000	3.120	9.180	28.000	2.912	8.568	26.000	2.704	8.268
Şırnak/Cizre	K. Mercimek	9.600	672	1.584	10.000	700	1.650	12.000	840	2.028
Şırnak/Cizre	Pamuk (kütü)	5.400	2.214	3.072	5.000	2.050	2.845	5.000	2.050	2.845
Şırnak/Cizre	Mısır (dane)	2.000	1.308	1.394	2.000	1.308	1.694	2.000	1.308	1.694
Şırnak/Güçlükonak	Buğday	14.000	1.526	2.618	13.000	1.417	2.431	13.000	1.417	2.431
Şırnak/Güçlükonak	Arpa	7.000	1.015	1.169	7.000	1.015	1.169	7.000	1.015	1.169
Şırnak/Güçlükonak	K. Mercimek	1.850	185	224	2.850	285	345	2.850	285	345
Şırnak/Güçlükonak	Burçak	2.000	340	2.600	2.000	340	2.600	2.000	340	2.600
Şırnak/Güçlükonak	Nohut	80	6	9	80	6	9	80	6	9
Şırnak/İdil	Buğday	180.000	23.220	67.140	180.000	23.220	67.140	180.000	23.220	67.140
Şırnak/İdil	Arpa	50.000	5.650	15.300	50.000	5.650	15.300	50.000	5.650	15.300
Şırnak/İdil	K. Mercimek	61.500	3.506	12.300	61.500	3.506	12.300	61.500	3.506	12.300
Şırnak/İdil	Mısır (dane)	3.000	1.578	2.772	3.000	1.578	2.772	3.000	1.578	2.772
Şırnak/İdil	Pamuk (kütü)	2.800	1.288	1.495	2.800	1.288	1.495	2.800	1.288	1.495
Şırnak/İdil	Nohut	700	41	99	700	41	99	700	41	99
Şırnak/Merkez	Buğday	52.000	7.072	14.716	52.000	7.072	14.716	52.000	7.072	14.716
Şırnak/Merkez	Arpa	22.000	2.684	5.786	21.000	2.562	5.523	21.000	2.562	5.523
Şırnak/Merkez	K. Mercimek	8.000	728	1.496	9.000	819	1.683	9.000	819	1.683
Şırnak/Merkez	Fiğ	2.300	1.495	4.600	2.300	1.495	4.600	2.300	1.495	4.600
Şırnak/Merkez	Yonca	380	684	760	380	684	760	380	684	760

İlçe/Havza	Planlamaya Esas Ürün Adı	2026			2027			2028		
		Üretim Alanı (da)	Asgari Üretim Miktarı (Ton)	Azami Üretim Miktarı (Ton)	Üretim Alanı (da)	Asgari Üretim Miktarı (Ton)	Azami Üretim Miktarı (Ton)	Üretim Alanı (da)	Asgari Üretim Miktarı (Ton)	Azami Üretim Miktarı (Ton)
Şırnak/Merkez	Nohut	500	58	72	500	58	72	500	58	72
Şırnak/Silopi	Buğday	140.000	35.560	58.800	138.000	35.052	57.960	138.000	35.052	57.960
Şırnak/Silopi	Arpa	24.000	4.488	8.376	23.000	4.301	8.027	22.000	4.114	8.678
Şırnak/Silopi	K. Mercimek	14.900	1.997	2.995	15.900	2.130	3.195	16.900	2.264	3.396
Şırnak/Silopi	Pamuk (kütü)	40.000	14.560	24.600	40.000	14.560	24.600	40.000	14.560	24.600
Şırnak/Silopi	Mısır (dane)	26.900	18.776	21.520	28.900	20.172	23.120	28.900	20.172	23.120
Şırnak/Silopi	Yonca	300	300	450	300	300	450	300	300	450
Şırnak/Silopi	Nohut	170	23	29	170	23	29	170	23	29
Şırnak/Silopi	Fiğ	1.300	455	1.690	1.300	455	1.690	1.300	455	1.690
Şırnak/Uludere	Buğday	8.000	376	2.568	8.000	376	2.568	8.000	376	2.568
Şırnak/Uludere	Arpa	9.200	1.160	2.438	9.200	1.160	2.438	9.200	1.160	2.438
Şırnak/Uludere	Yonca	10.000	13.000	13.500	10.000	13.000	13.500	10.000	13.000	13.500
Şırnak/Uludere	Korunga	4.000	4.800	6.052	4.000	4.800	6.052	4.000	4.800	6.052

7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

7.1. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri

Tarım ve hayvancılıkta önemli bir yere sahip olan büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığı destekleyen faaliyetler içerisinde ilimiz 523.427 dekarlık çayır mera varlığı ile ülkemiz çayır mera varlığının (toplam alanı 13.007.787,331 ha) yaklaşık %0,402'sini barındırmaktadır. Mevcut mera varlığı ilin toplam alanının (7.172 km²) yaklaşık olarak %7,30'unu oluşturmaktadır.

7.2. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri İslah ve Amenajman Projeleri

İlimiz mera alanlarının ıslah çalışması kapsamında Silopi ilçesi Çardaklı köyünde 1455,54 dekarlık alanda ıslah çalışması yürütülmüştür. Yapılan çalışma kapsamında 2 gölgelik ve 2 adet suluk kurulmuştur.

7.3. Tespit, Tahdit ve Tahsis Çalışmaları

2025 yılına ait ilçe bazlı mera varlığı, tahsis işlemleri ve diğer genel bilgiler aşağıda belirtildiği gibi yürütülmüştür.

Tablo 23. Kayıtlı Mera Varlığı

	Kayıtlı Mera Alanı (Tahdit m ²)
Merkez	24.662.206,74
Beytüşşebap	86.646.963,05
Cizre	71.183.882,89
Güçlönak	1.272.312,78
İdil	243.534.527,28
Silopi	39.769.442,89
Uludere	56.358.396,14
Toplam	523.427.731,77

Tablo 24. İlçe Bazında Tahsis İşlemleri Yapılan Mera Alanları

	Parsel Sayısı	Alan (m ²)
Merkez	49	18.727.116,27
Beytüşşebap	60	86.605.339,74
Uludere	32	23.682.236,3
Cizre	59	48.874.190
İdil	476	225.763.114,87
Güçlönak	48	1.272.070
Silopi	65	31.636.170
Toplam	789	436.560.237,18

Tablo 25. Tespit, Tahdit ve Tahsis Çalışmaları

Çalışma	Miktar
Mevcut Mera Alanı (m ²)	523.427.731,77
Çalışması Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı/Toplam Yerleşim Yeri Sayısı (adet)	123 /240
Tespiti Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı (adet)	126
Tahdit Çalışması Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı (adet)	123
Tahsis Çalışması Yapılan Yerleşim Yeri Sayısı (adet)	100
Tespit Edilen Mera Alanı (m ²)	529.427.731,77
Tahdit Edilen Mera Alanı (m ²)	523.427.731,77
Tahsis Edilen Mera Alanı (m ²)	436.560.237,18

7.4. Mera Tahsis Amacı Değişikliği Talep ve Sonuçları

2025 yılında 12 adet tahsis amacı değişikliği talebi olmuş ve 1.815.634,548 m² mera alanı için tahsis amacı değişikliği yapılmıştır.

7.5. Yem Bitkileri Desteklemeleri

2025 Üretim Yılı Planlı Üretim Desteği kapsamında Beytüşşebap 11, Merkez 26, Güçlükönak 50, Silopi 3 ve Uludere'de 39 olmak üzere 2.232 dekar alan için 129 işletmeye toplam 606.250,93 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

8. İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

2025 yılında 15 kiralık araç için 6.111.374,83 TL ödeme yapılmıştır.

8.1. Döner Sermaye Birimi Hizmetleri

- Döner Sermaye Biriminde 2025 yılı içerisinde il/ilçe tahsilat işlemlerinde 14.977 adet makbuz tahsil edilmiş olup, 5.077.288,00 TL bankaya yatırılmıştır.
- 2025 yılında ticari mallara 14.031.038,00 TL ödeme yapılmıştır.
- 2025 yılında faaliyet giderlerimiz 6.245.651,38 TL gerçekleşmiştir.
- Toplam gelirimiz 19.708.050,15 TL olup, toplam giderimiz 25.800.421,55 TL'dir.

9. MALİ BİLGİLER

9.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Genel Bütçe kapsamında 2024 yılında 14.850.361,19 TL olan İl Müdürlüğümüz bütçesi 2025 yılında %42 artarak 21.095.983,6 TL'ye yükselmiştir. İl Müdürlüğümüze tahsis edilen ödenekten yıl sonunda 19.168.511,19 TL harcanmıştır. Harcama oranı %91'dir.

Tablo 26. 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	96.773.012,64 TL	96.773.012,64 TL	%100
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	9.516.223,10 TL	9.516.223,10 TL	%100
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.095.983,67 TL	19.168.511,19 TL	%97
05- Cari Transferler			
06- Sermaye Giderleri			
Toplam	127.385.219,41 TL	125.457.746,93TL	

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 27. Şırnak İli 2025 Yılı İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi

Yatırımcı Kuruluş		İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Sektörü		Tarım
Toplam Proje Sayısı		7
Toplam Proje Bedeli (TL)		39.286.000,05
Projelerde Kullanılan Finansman Kaynakları	2025 Yılı Merkezi Bütçe Tahsisi	10.486.888,85
	2025 Yılı İç Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Dış Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Öz Kaynak	-
	2025 Yılı Hibe	28.799.111,02
Önceki Yıllar Toplam Harcama Tutarı (TL)		
2025 Yıl İç Harcama (TL)		39.286.000,05
Toplam Harcama (TL)		39.286.000,05
Biten Proje Sayısı		4
Devam Eden Proje Sayısı		3
Başlanmamış Proje Sayısı		7
Nakdi Gerçekleşme Oranı (%)		39.286.000,05

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 28. Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Yılı Yatırımları

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	2025 Yılı Ödeneği (TL)	2025 Yılı Harcaması (TL)	Fiziki Gerçekleşme (%)	Nakdi Gerçekleşme (%)
Alternatif Üretim Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi	2025		-	10.521,00	10.521,00	-	%100
Bitki Sağlığı Uygulama Kontrol Projesi	2025		-	353.148,00	351.148,00	-	%99
Bitkisel Üretimi Geliştirme Faaliyetleri	2025	-	-	-	-	-	-
Çayır Mera Islah ve Amenajman	2025	1.035.864		1.388.055,00	1.035.864,00	-	%91
Gıda Hizmetleri	2025	-	-	761.013,50	725.057,00	-	%98
Gıda ve Yem Numunesi Alma Hizmetlerinin Geliştirilmesi	2025	-	-	77.647,00	77.647,00	-	%100
Hayvan Hastalık ve Zararlıları İle Mücadele Projesi	2025	-	-	800.000	-	-	-
Hayvan Sağlığı ve Refahına Yönelik Faaliyetler	2025	-	-	250	-	-	-
Hayvansal Üretimin Artırılması	2025	-	-	16.569	16.569	-	%100
İyi Tarım Uygulamalarının Yayılması ve Kontrolü Projesi	2025	-	-	-	-	-	-
Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	2025	-	-	206.057	206.057	-	%100
Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi	2025	-	-	772.868,00		-	%99
Mera Hizmetleri	2025	-	-	257.000,00	257.000,00	-	%100
Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrol Projesi	2025	-	-	532.011,00	482.681,25	-	%90
Su Kaynaklarının Balıklandırılması Projesi	2025	-	-	-	-	-	-
Su Ürünleri Üretiminin	2025	-	-	13.540	13.540	-	%100

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	2025 Yılı Ödeneği (TL)	2025 Yılı Harcaması (TL)	Fiziki Gerçekleşme (%)	Nakdi Gerçekleşme (%)
Geliştirilmesi Projesi							
Sucul Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Geliştirilmesi	2025	-	-	187.652,00	185.461,00	-	%99
Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi	2025	-	-	-	-	-	-
Tarımsal Yayım Hizmetleri Projesi	2025	-	-	14.290	14.290	-	%100
Tohumculuğun Geliştirilmesi Projesi	2025	-	-	-	-	-	-
Toprağın ve Arazinin Korunması, Geliştirilmesi ve Etkin Kullanımı	2025	-	-	-	-	-	-
Türkiye Tarım Havzaları Geliştirme Projesi	2025	-	-	-	-	-	-
Veteriner Biyolojik Ürünleri ve Soğuk Zincir Koşullarının İzlenmesi Projesi	2025	-	-	400.000,00	395.259,18	-	%99
Toplam				21.095.983,6 TL	19.168.511,19 TL		

Kaynak: (SGB.Net)

9.2. Mali Denetim Sonuçları

Sayıştay Başkanlığınca Bakanlığımız adına düzenlenen 2022 Yılı Denetim Raporunun "Banka Hesaplarının Tam ve Uygun Değerle Raporlanmaması" başlıklı 5 No'lu bulgusunda muhasebe yetkilisinin kontrolü dışında banka hesaplarının bulunduğu buna istinaden İl Müdürlüğümüze ait 5 adet hesap kapatılmış olup 2 hesap muhasebe nezdinde açılmıştır.

Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı 03.04.2024 Tarihli ve 106-2024/1-1 sayılı İnceleme Raporuna istinaden, İdil İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personelleri ile ilgili 8. ve 9. konu maddelerinde yer alan hususlar kapsamında almış oldukları haksız ödemelerin, yasal faizi ile birlikte 2025 yılı içerisinde tahsil işlemi tesis edilmiştir.

Yine Bakanlığımızda denetim yapan Sayıştay Denetçilerince 29.01.2024 tarihli ve 2023/11 sayılı Bilgi Belge İsteme Formu ile İl Müdürlüğümüze iletilen ekli tabloda isimleri bulunan personelden 2023 yılında çalışan çocuklar için ödenen çocuk yardımı ödemeleri alanlar ve bunlara ödenen

çocuk yardımı tutarları tespit edilmiş olup, tespit edilen çocuk yardımı tutarları muhasebe müdürlüğü nezdinde kişi borcu açılarak ilgililerden tahsil edilmiştir.

2025 YILI UYGULANAN/UYGULANMAKTA OLAN PROJE BİLGİLERİ

Tablo 29. 2025 Yılı Biten ve Devam Eden Projelerimiz

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
1	Şırnak Silopi Sera Organize Tarım Bölgesi	2025	946 da alanda 42 adet sera parseli (716 da) 9 adet sanayi parseli (45 da), İdari ve Teknik bina, Ortak Yaşam Alanı, Park vb. alanlardan oluşmak üzere. İhale Bedeli : 136.127.227,79 TL)	Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından kredilendirilmektedir. (Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Daire Başkanlığı)	-	164.816.833,89	Devam ediyor.
2	Atıl Tarım Arazilerinin Taşlardan Temizlenmesi Projesi	2025	2 adet paletli ekskavatör (30 tonluk) 4 adet çift çeker taşıyıcı kamyon ile İdil ilçesinde taşlık arazilerin tarıma kazandırılması. Yararlanıcı sayısı: 40 çiftçi ve ailesi İstihdama katkısı: 24 kişi, 75.000 da arazi varlığının proje kapsamında temizlenmesi, başlangıç itibariyle 1500 da alanın tarıma kazandırılması hedeflenmektedir.	GAP BKİ	10	11.000.000,00	Devam ediyor.
3	Veteriner Mobil Kontrol Noktası ve Süt Sağım Padoku Projesi	2025	Proje kapsamında 2 adet hayvan yıkama ünitesi, 27 adet süt sağım padoğu, 2 adet su tankeri (5 ton) ve 100 lt dış parazit ilacı temin edilmiştir. Yaklaşık 300 bin küçükbaş hayvan faydalanmıştır.	İL ÖZEL İDARESİ	30	2.955.600,00	Tamamlandı.

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
4	Veteriner Mobil Kontrol Noktası Projesi - 2	2025	Süt Sağım Makinası, Çoban Çantası, Seyyar yemlik ve Suluk, GES, Otomatik Suluk ve Arıcılık için kovan dağıtımı.	BAKANLIK	0	2.140.000,00	Devam ediyor.
5	GAP Bölgesinde Üretim ve İstihdam İçin Seracılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi	2025	42 adet 1000 m ² 'lik alanda sera kurulumu planlanmıştır.	GAP BKİ	50	48.906.000,00	Devam ediyor.
6	Kumçatı Beldesi Tarımsal Sulama Projesi	2025	6000 Metre Sulama Kanalı Yapım İşi ile 5.000 da arazinin sulanabilir statüye kavuşturulması planlanmaktadır.	GAP BKİ	10	15.000.000,00	Devam ediyor.
7	Şırnak İlinde Arıcılığı Geliştirme Projesi	2025	461 arıcıya %70 hibeli 1'er adet arıcı seti ve 4.600 adet arı kovani dağıtımı yapılmıştır.	BAKANLIK İİ ÖZEL İDARESİ	30	4.566.500,00	Tamamlandı.
8	Göçer Konaklama ve Yaşam Alanı Projesi	2025	1'er adet Anaç Çadırı, Kuzu/Oğlak Çadırı, Karantina Çadırı, Yaşam Çadırı, Ocak Bölümü, Tuvalet ve banyo, GES (Güneş Enerjisi Sistemi), Su Deposu 20'şer adet Seyyar Suluk ve Seyyar yemlik temini.	İL ÖZEL İDARESİ	0	2.400.000,00	Devam ediyor.
9	Kırmızı Mercimek Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi	2025	269 Üretici (7700 da - 107.850 kg tohum) Cizre, Güçlükönak, İdil, Merkez ve Silopi ilçeleri	BAKANLIK	25	7.429.000,00	Tamamlandı.
10	Kırmızı Mercimek Yetiştiriciliğinin Artırılması Projesi	2025	90 Üretici (3800 da - 54.250 kg tohum) İdil, Merkez ve Silopi ilçeleri	BAKANLIK	25	4.000.000,00	Tamamlandı.

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
11	Şırnak İlinde Arıcılığı Geliştirme Projesi	2025	Proje kapsamında 25 bin adet bal kutusu kare, 25 bin adet bal kutusu yuvarlak, 25 bin adet süzme bal kavanozu, 25 bin adet silindir karton kutu logolu, 25 bin adet ambalaj köşeli karton kutu logolu ve 25 bin adet bez logolu çanta temini ile birlik üyelerinin ürettiği balın paketlenip ambalajlanıp marka adı altında pazarlanması. Şırnak İli Arı Yetiştiricileri Birliği'ne teslim edildi.	İL ÖZEL İDARESİ	10	2.821.240,00	Tamamlandı.
12	Silopi Yer Fıstığı ile Gençlerimiz Üretiyor Projesi	2025	İl Müdürlüğümüz ve Silopi İlçemize bağlı Başverimli Belde Belediyesi ile yapılan protokol gereği 1 adet tohum ve yer fıstığı işleme tesisinin kurulması, buna bağlı olarak 5 gencin sürekli istihdamı 5 gencin ise mevsimsel dönemsel istihdamı. (12 ton/yıl işlenmiş yer fıstığı, 50 ton/yıl yer fıstığı tohumu üretimi) Başverimli beldesi Belediye Başkanına teslim edildi.	DİKA	10	2.670.000,00	Tamamlandı.
13	CANSEY 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Kumçatı beldesinde süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
14	ÖZDAĞLAR 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Kumçatı beldesinde süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.
15	ERTÜRK 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Kumçatı beldesinde süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.
16	HAZARSAN 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Kumçatı beldesinde süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.
17	DEMİR 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Kumçatı beldesinde süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.
18	BİLALOĞLU 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Uludere ilçesinde Süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.
19	ŞAH 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Kumçatı beldesinde süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.
20	VELSA 100 Baş Süt Sığırcılığı Projesi	2025	Kumçatı beldesinde süt sığırcılığına yönelik 100 baş kapasiteli ahır inşaatı ve ekipman alım süreci devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
21	KAİZEN Süt Toplama Merkezi Projesi	2025	Kumçatı beldesinde 1500 ton/yıl kapasiteli süt toplama merkezi kurululumu devam etmektedir.	KKYDP	50	21.462.118,29	Devam ediyor.
22	Topal Gıda Baharat İşleme Tesisi Projesi	2025	Cizre OSB bölgesinde Baharat işleme ve paketleme tesisi projesi kurulumu gerçekleştirildi.	KKYDP	50	16.216.124,00	Tamamlandı.
23	ROTA AGRO Çelik Silo Projesi	2025	Cizre OSB bölgesinde 2500 ton/yıl kapasiteli yem depolamasına yönelik çelik silo kurulumu gerçekleştirilmiştir.	KKYDP	50	16.000.000,00	Tamamlandı.
24	Bireysel Sulama Sistemleri Projeleri	2025	KKYDP kapsamında 63 üreticiye bireysel sulama sistemleri projelerine yönelik hibe ödemesi gerçekleştirildi.	KKYDP	50	91.337.911,83	Tamamlandı.
25	Ekonomik Altyapı Projeleri	2025	Arıcılık ve arıcılığın geliştirilmesine yönelik 6 üreticiye hibe ödemesi gerçekleştirildi.	KKYDP	50	2.211.432,00	Tamamlandı.
26	Atabey Soğuk Hava Deposu Teknoloji Yenileme Projesi	2025	Cizre İlçesi Yeşilyurt mahallesinde KKYDP kapsamında önceki etaplarda kurulumu gerçekleştirilen soğuk hava deposuna ait teknoloji yenileme projesi	KKYDP	50	3.672.000,00	Tamamlandı.

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
27	Güçlükonak Alabalık Yetiştiriciliği Eğitim ve Uygulama Merkezi	2025	İlusu Prof. Dr. Veyssel EROĞLU barajında 29 ton/yıl kapasiteli alabalık yetiştiriciliği eğitim ve uygulama merkezi yapımı. (Kapasitenin 50 ton/yıl'a çıkarılması planlanmaktadır.) Proje kapsamında 3 adet 16 metre çapında kafes, 3 adet yavru taşıma kafesi, 2 adet yem deposu ve işçi barınağı yapımı planlanmıştır. 2026 Ocak ayında yayımlanması beklenen limnolojik etüd raporu akabinde sözleşme imzalanacaktır. (Bahse konu proje Güçlükonak Kaymakamlığı ve Şırnak İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ortaklığı ile yürütülecektir.)	DİKA	50	7.132.500,00	Devam ediyor.
28	Kıtılnefs Üzümünün Yaygınlaştırılması Projesi	2025	Proje kapsamında 36 da çevre ihtasız telli terbiye sistemli ve yöremize has olan kıtılnefs üzüm bahçesi kurulumu planlanmaktadır.	GAP BKİ	30	3.730.908,00	Devam ediyor.
29	Şırnak Üretiyor Meyvecilik Gelişiyor Projesi	2025	Çiftçilerimize Trabzon Hurması, Bıttım, Limon ve Zeytin fidanı takdimi yapılması planlanmaktadır.	İL ÖZEL İDARESİ	25	3.450.000,00	Devam ediyor.
30	GAP Bölgesinde Üretim ve İstihdam İçin Seracılığın Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi	2025	7 üreticiye 1'er adet 500 m² lik sera kurulumu ile birlikte 30 kişinin istihdamı sağlanmıştır.	GAP BKİ	30	2.908.670,98	Tamamlandı

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
31	GAP Bölgesinde Bağcılığın Geliştirilmesi Projesi	2025	Proje kapsamında bağ alanına sahip 100 çiftçiye 1'er adet manuel üzüm sıkma makinesi, Şarjlı sırt pülverizatörü ve budama makası dağıtımı gerçekleştirilmiştir.	GAP BKİ	30	2.851.916,56	Tamamlandı
32	Badem Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi	2025	Cizre ilçesi Kadın kooperatifine 20 dekar alan için Badem, 10 çiftçiye 20'şer dekar alan için olmak üzere toplam 200 dekar alanda Antep Fıstığı kapama bahçesi kurulmuştur.	GAP BKİ	30	2.395.777,00	Tamamlandı.
33	Tarım Arazilerinin Organik Tarımla Dönüştürülmesi Projesi	2025	Proje kapsamında, 20 da alanda açıkta çilek bahçesi kurulması planlanmaktadır.	GAP BKİ	30	2.246.000,00	Devam ediyor.
34	Şehri Nuh Sebzeçilikle Gelişmeye Devam Ediyor Projesi	2025	209 Üreticiye 85 da alan için 224.280 adet domates, biber, patlıcan ve hıyar fidesi temini gerçekleştirildi.	BAKANLIK	25	2.000.000,00	Tamamlandı
35	Şırnak Kışlık Sebzeçilikle Üretiyor Projesi	2025	19 Üretici (80 da - 210.456 adet fide - 73 kg tohum)	BAKANLIK	25	1.470.360,00	Tamamlandı.
36	Mera Islah ve Amenajman Projesi	2025	Proje kapsamında Silopi/Çardaklı'da 500 da alanda gübreleme, 300 m ² gölgelik, 60 metre sıvat yapımı planlanmaktadır.	BAKANLIK	0	1.050.000,00	Tamamlandı.

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
37	Fıstıkta Altyapının Geliştirilmesi Projesi	2025	Proje kapsamında, İl Müdürlüğümüz ve Merkeze bağlı Kumçatı Belde Belediyesi ile yapılan protokol gereği bölgemizde yetiştirilen fıstık meyvesinin işlenmesi ve akabindeki işlemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla fıstık soyma, yıkama, ayıklama ve kavlama makinelerinin alınması hedeflenmektedir.	GAP BKİ	30	800.000,00	Devam ediyor.
38	Koyun Kırkma Festivali Malzeme Dağıtım Projesi	2025	25'er adet şırınga, el feneri, makas ve 2 bin adet şapka dağıtılmıştır.	İL ÖZEL İDARESİ	0	367.600,00	Tamamlandı.
39	Organik Arı Ürünleri Üretim Projesi	2025	Merkez ilçede 30 üreticiye Organik Arı Ürünleri Üretim Desteği verilmesi planlanmaktadır.	BAKANLIK	25	300.000,00	Devam ediyor.
40	Suyum Sıvatta Projesi	2025	Merkeze bağlı Bozalan Köyü harabeli (tünel girişindeki petrol kuyusunun aşağısı) Ada/parsel:116/7-6-5 de bulunan ve Konar-Göçer hayvancılık yapan üreticilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi kapsamında 10 adet betonarme sıvat temini gerçekleştirilmiştir.	İL ÖZEL İDARESİ	0	156.000,00	Tamamlandı.

S. N	PROJE ADI	YILI	PROJE BİLGİSİ	KAYNAK	ÜRETİCİ KATKI PAYI (%)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	DURUMU
41	Yumurta Tavukçuluğunun Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi	2025	Hayvancılığı Geliştirme projesi kapsamında "Yumurta Tavukçuluğunun Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması Projesi" adı altında 123.600,00 TL bedelle Uludere İlçesi Şenoba Beldesinde bulunan 1 üreticiye tavuk barınağında kullanılmak üzere 126 m ² 'lik çadır temini yapıldı.	İL ÖZEL İDARESİ	0	123.600,00	Tamamlandı.

Tablo 30. Toplam Proje Bütçesi

PROJE BÜTÇELERİ	TUTAR (TL)
KKYDP	322.596.532,44
Sera OTB	164.816.833,89
GAP BKİ	89.839.272,54
Bakanlık	19.055.860,00
İl Özel İdaresi	16.174.040,00
DİKA	9.802.500,00
TOPLAM	622.166.858,87

III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İl Müdürlüğümüz, sorumluluklarının bilincinde, güvenilir, sonuç odaklı, performansını her geçen gün artırmaya istekli ve bunun için çaba harcayan, en önemlisi gücünü üreticilerden tüketicilere kadar uzanan büyük bir paydaş kitlesinden alan köklü bir kurum olarak tüm çalışanlarıyla ve sektördeki tüm paydaşlarla dayanışma içindedir.

Müdürlüğümüz, merkezde 8 şube 6 ilçede toplam 323 personel ile teşkilatlanmış güçlü bir kurumdur. Özellikle uygulama ve araştırma birimlerinde çalışma konularında uzmanlaşmış personel istihdam edilmesini benimsemektedir. Çalışanların sürekli gelişimine önem vermekte ve bunu destekleyici faaliyetler ile teşvik etmekteyiz. Bu amaçla personelimiz, hizmet içi eğitimlerle yetkinlik ve yeterliliklerinin artırılması için desteklenmektedir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte toprak, su, mera, orman gibi sektörün tüm üretim kaynakları tek elde toplanarak bütüncül bir yönetim anlayışına geçilmiş ve politika uygulamalarının etkinliği artırılmıştır. Bu etkinliğin sürdürülebilir kırsal yaşamı güçlendiren bir yaklaşımla ilimizde sosyal hayata ve ekonomiye yansıtmak için şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla çalışmaktayız.

Müdürlüğümüzün 2025 yılı İdari Faaliyet Raporu anılan yıl içerisinde de kamuda stratejik yönetim sürecinin çerçevesini çizen yasal düzenlemelere uygun olarak kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Raporun oluşturulması aşamasında tüm birimlerimizin karar alma süreçlerine katılım sağladığı bu durumun il, bölge ve ulusal düzeyde Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız hedeflerine ulaşma konusunda başarıyı artırdığı değerlendirilmektedir.

Üstünlükler

- Dinamik, koordinasyon kabiliyeti yüksek ve sahaya hâkim bir teşkilat yapısına sahip olunması.
- Bitkisel ve hayvansal üretimin, ilin agro-ekolojik yapısına uygun olarak hazırlanan projelerle etkin biçimde desteklenmesi.
- Bakanlığımız politika ve uygulamalarının sahada aktif şekilde üreticilere aktarılması sayesinde tarımsal üretim düzeyinin artırılmasına doğrudan katkı sağlanması.
- Kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör dâhil olmak üzere sektör paydaşlarıyla etkin ve koordineli çalışma kabiliyetinin bulunması.
- Eğitim ve yayım faaliyetlerinin, üretici ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda planlanarak sürekli ve etkin şekilde yürütülmesi.
- Hayvancılığa elverişli geniş doğal mera alanlarının varlığı, mevcut coğrafi işaretli ürün potansiyeli ve bölgesel teşviklerden yararlanan bir ilde hizmet sunulması.
- Özellikle küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin ilimizde uzun yıllardır yapılması sayesinde, yetiştiricilerle güçlü, sürdürülebilir ve verimli iş birliği zemininin oluşmuş olması.
- İklim koşullarının uygunluğu sayesinde aynı üretim sezonu içerisinde birden fazla ürün alınabilme potansiyelinin bulunması ve bu doğrultuda üreticilerin sulama yatırımlarına olan ilgi ve farkındalığının yüksek olması.
- Atıl, taşlık veya tarımsal açıdan bakir durumda bulunan arazilerin, planlı projeler aracılığıyla tarıma kazandırılarak ilin mevcut üretim kapasitesinin artırılabilme potansiyeli.

Zayıflıklar

- Yaz aylarında özellikle ova ilçelerinde hava sıcaklıklarının yüksek seyretmesi, sunulan tarımsal hizmetlerin etkin ve verimli şekilde yürütülmesini zorlaştırmaktadır.
- İlimizin çoğu personel açısından ilk atama yeri olması nedeniyle, deneyimli personel sirkülasyonunun yüksek olması kurumsal hafızada ve uzmanlaşmada süreklilik sorunlarına yol açmaktadır.
- İlçelerin il merkezine olan uzaklığı, saha hizmetlerinin zamanında ve etkin biçimde sunulmasını güçleştirmektedir.
- Hayvan hareketliliğinin yoğun olması ve mera hayvancılığının yaygınlığı; hayvan hastalıkları ve zararlılar açısından riskleri artırmakta, buna bağlı olarak mücadele faaliyetlerinde iş yükü oluşturmaktadır.
- Göçer hayvancılık faaliyetlerinde bulunan üreticilerin tapu sahibi olmamaları nedeniyle, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamındaki projelerden yeterince yararlanamamaları.
- İlimizde yaygın olarak görülen müşterek tapu yapısı, üreticilerin KKYDP kapsamında yapılacak yatırımlara başvuru sürecinde önemli sorunlar yaşamasına neden olmaktadır.
- Aktif olarak faaliyet gösteren üretici örgütlerinin sayısının ve kurumsal kapasitelerinin yeterli düzeyde olmaması, örgütlenme ve ortak hareket kabiliyetini sınırlamaktadır.
- Tarımsal alanda katma değerli üretim yapacak, markalaşmış ve entegre sanayi tesislerinin yetersizliği, üretimin ekonomik değerinin artırılmasını engellemektedir.
- Ulusal ve uluslararası tarımsal ürün işleyen firmaların bölgede yatırım yapma konusundaki çekinceleri, tarımsal sektör bileşenleri arasında gelişimin sınırlı kalmasına yol açmaktadır.
- Çiftçi ve yetiştiricilerin geleneksel üretim alışkanlıklarından yeterince uzaklaşamamaları ve uzun vadeli yatırım yapma istekliliğinin düşük olması, ulusal tarım politikalarının sahaya yansımada olumsuzluklar oluşturmaktadır.
- Personelin sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak tesis ve imkânların yetersizliği, çalışma motivasyonu ve kurumsal aidiyet üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır.
- Hizmet binalarının fiziki şartlarının yetersiz olması, yenilenme ve tadilat ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER

Giriřimcilerimizi üreticilerimizle buluřturmak ve üretime ivme kazandırmak için;

❖ **şırnak Silopi Tarıma Dayalı İhtisas (Sera) Organize Sanayi Bölgesi Projesi** faaliyete geçirilmiştir.

- şırnak Silopi TDİ (Sera) OTB'nin alt yapı inşaat süreci tamamlanmış olup Parsel tahsis işlemleri gerçekleştirilecektir.
- Projemiz 946 dekar alanda 42 adet sera parseli, 9 adet sanayi parseli, teknik altyapı alanları, ticaret alanı, idari ve sosyal altyapı alanları, tır parkı ve park alanlarından oluşmaktadır.
- %75'i kadın olmak koşuluyla toplam 1.000 kişiye istihdam sağlanacaktır.
- Bölgede bulunan Habur, Üzümlü, Derecik ve Esendere sınır kapısına yakın olması; üreticilerin uluslararası pazarlara hızlı erişimlerini sağlayacaktır.

Bu kapsamda;

- Modern tarım yöntemleri ile kontrollü üretim yapmak ve birim alanda yüksek verim elde etmek,
- Sebze ürünlerinde 12 ay boyunca üretim yapmak,
- Enerji, Su, Altyapı maliyetlerini ortak kullanarak üretimi ucuzlatmak,
- Bölge halkına istihdam sağlamak,
- Ürünleri iç pazara ve ihracata uygun şekilde yetiştirmek,

❖ **Atıl Tarım Arazilerinin Taşlardan Temizlenmesi Projesi** faaliyete geçirilmiştir.

- 75 bin dekar taşlık arazilerin temizlenerek tarıma kazandırılması hedeflenmektedir.
- Taşlardan temizlenen alanlar tarıma uygun ekilebilir hale getirilecektir.
- Temizlenen arazilerde Kırmızı mercimek üretimi yaparak iç pazarda tüketimi planlanmaktadır.

Bu kapsamda;

- Toplanan taşların işlenmesiyle elde edilecek mıcır ile kırsal yol altyapısı iyileştirilecektir.
- Atıl durumda olan taşlık arazileri tarıma uygun hale getirerek bölge üretimini canlandırmayı, çiftçilere yeni gelir yolları açmayı ve kırsal altyapıyı güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Gıdaya olan talebin her geçen gün arttığı günümüzde gıdanın kaynağı tarım ve hayvancılıkta arz güvenliğini sağlayıcı yaklaşımlar ve politikaları sahaya yansıtmak için çalışmaktayız. Tarımda etkileşim halindeki tüm bileşenleri uzun vadeli sürdürülebilir bir ortak yaklaşımda birleştirerek kaynakları verimli kullanmak ve kırsal yaşamı güçlendirmek önceliklerimizdendir. İlimizde sektöre hizmet üreten personellerimiz, güçlü bir yapıya sahip kurumumuzun çiftçilerimizle ve sektör bileşenleri ile bağını pekiştirerek Türkiye Yüzyılı'nın "Geleceğimiz Ortak" yaklaşımı ile ilimiz, bölgemiz ve ülkemiz tarımını geleceğe taşımak için çalışacağız.

İlimizin bölgesel yapısı ve hayvan hareketliliğini dikkate alarak hayvan hastalık ve zararlıları ile etkin mücadele için tüm tedbirlerde (aşılama, eğitim, yol kontrol noktası, küpeleme, kayıt vb.) hassasiyet göstermekteyiz.

Bakanlığımız fon kaynaklı projeleri dışında yerel ve bölgesel fon kaynaklı projelerle de ilimiz tarımını güçlendiriyoruz.

Bu kapsamda,

- Personel büro ve sistemsel iş yükünü azaltarak işletme başına hizmet üretme süresini artırmak,
- Personel eksikliğini gidererek çalışanların bölgede çalışma süresini uzatıcı sosyal faaliyet altyapısı ile bilgi becerilerini geliştirici tedbirleri almak,
- Tarımda teknolojik altyapıyı destekleyici projeler önceliklendirmek,
- Sürdürülebilir yaklaşımlar ile kırsal yaşamı güçlendirmek,
- Tarımda genç ve kadın nüfus oranını artırmak,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde işletme altyapılarını güçlendirerek büyük kapasiteli işletmeler kurmak,
- Buzağı kayıp oranlarını düşürmek,
- İlde hayvan hastalık ve çıkışlarında sürekli azalış eğiliminin gösterilebilmesi için kamu yetiştirici iş birliğini güçlendirmek,
- Tarımda sigortalı yaşamı güçlendirici TARSİM poliçe ve unsur sayısını artırmak, bitkisel üretimde sebze ve meyve üretimini güçlendirmek,
- Mera altyapısını ve kalitesini güçlendirmek,

Müdürlüğümüzce öne çıkan yaklaşımlarımız olarak değerlendirilmiştir.

V) EK TABLOLAR

Tablo 31. Bina Varlığı (İlçelere Göre Dağılım)

İlçe Müdürlüğü	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyet
Uludere	Hizmet Binası	588		Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
İdil	Hizmet Binası	248		Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
	Lojman	220		Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
Güçlükonak	Hizmet Binası	1603		Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
Beytüşşebap	Hizmet Binası	250		Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
Silopi	Hizmet Binası	150	1984	Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
	Lojman	210	1984	Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
	Ek Hizmet Binası	120	2011	Mülkiyeti Hazineye ait olup ilçe tarım ve orman müdürlüğüne tahsisli
Cizre	Hizmet Binası			Cizre Kaymakamlığı binasında 10 odada hizmet vermektedir

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 32. İlçelere Göre Araç Durumu Dağılımı

İl/İlçe Müdürlüğü	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü	2009	1	-	İl Özel İdaresi	1
İl Müdürlüğü	2010	1	-	İl Özel İdaresi	1
İl Müdürlüğü	2013	1	-	İl Müdürlüğü	1
İl Müdürlüğü	2023	1	-	İl Müdürlüğü	1
Beytüşşebap	2009	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
Beytüşşebap	2013	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
Uludere	2015	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
Uludere	2015	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
Uludere	2001	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
Güçlükonak	2009	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
İdil	2007	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
Cizre	2010	1	-	İlçe Müdürlüğü	1
Silopi	2009	1	-	İlçe Müdürlüğü	1

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

Tablo 33. Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)

Malzeme	Beytüşşebap	Cizre	Güçlükonak	İdil	Silopi	Uludere
Masaüstü Bilgisayar	14	58	9	47	20	15
Dizüstü Bilgisayar	4	3	6	4	5	5
Tablet Bilgisayar	0	0	0	0	0	0
Yazıcı	7	19	13	33	8	15
Faks	1	1	1	1	1	1
Fotokopi Makinesi	1	4	6	3	1	1
Projeksiyon Cihazı	1	0	1	0	0	1
Tarayıcı	1	1	1	2	1	1
Telefon	1	1	1	33	0	18
Modem	1	1	1	4	0	0
Fotoğraf Makinesi	1	0	1	0	0	1
Kamera	1	0	8	22	1	10
Video	0	0	0	0	0	1
Yazılım Lisansı	0	0	0	0	0	0

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 34. Hizmet Sınıflarına Göre İlçe Bazlı Personel Dağılımı

UNVAN	Beytüşşebap	Cizre	Güçlükonak	İdil	Silopi	Uludere
İl Müdürü	0	0	0	0	0	0
İl Müdür Yardımcısı	0	0	0	0	0	0
Şube Müdürü	0	0	0	0	0	0
İlçe Müdürü	0	1	0	1	1	0
AVH	0	0	0	0	0	0
GİH	4	5	3	2	6	12
THS	2	29	3	14	9	4
SHS	1	8	1	8	5	5
YHS	2	10	0	5	10	7
4/B Sözleşmeli	5	1	4	6	11	1
İşçi	1	4	0	3	0	2
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	0	0	0	0	0	0
Toplam	15	58	11	39	42	31

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

www.sirnak.tarimorman.gov.tr

sirnakiltarim

sirnakiltarim

sirnakiltarim

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
ŞIRNAK İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Adres: Yeni Mahalle Hoca Ahmet Yesevi Caddesi No:102 Merkez / ŞIRNAK